

EUROOPA KOMISJON

Brüssel, 15.11.2011
KOM(2011) 747 lõplik

2011/0361 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1060/2009 reitinguagentuuride kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

{SEK(2011) 1354 lõplik}

{SEK(2011) 1355 lõplik}

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

Reitinguagentuurid on olulised finantsturgude osalised ja nende suhtes peab kehtima asjakohane õigusraamistik. Määrus (EÜ) nr 1060/2009 reitinguagentuuride kohta¹ jõustus täielikult 7. detsembril 2010. Sellega nõutakse, et reitinguagentuurid järgivad rangeid tegevuseeskirju, et vähendada võimalikke huvide konflikte, tagada reitingute ja hindamismenetluse kõrge kvaliteet ja piisav läbipaistvus. Olemasolevad reitinguagentuurid pidid taotlema registreerimist ja täitma määruse nõuded 7. septembriks 2010.

Reitinguagentuuride määruse muudatus (määrus (EL) nr 513/2011) jõustus 1. juunil 2011 ning sellega anti Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele (ESMA) ainuõigus teostada järelevalvet ELis registreeritud reitinguagentuuride üle, et tsentraliseerida ja lihtsustada nende registreerimist ja järelevalvet Euroopa tasandil².

Kuigi see loob hea aluse, ei ole olemasoleva reitinguagentuuride määrusega kaetud mitmed krediidiireitingualase tegevuse ja reitingute kasutamise küsimused. Peamiselt puudutavad need finantsturul osalejate liigse reitingutele tuginemise riski, kõrget reitinguturu koondumise määra, krediidiagentuuride tsiviilvastutust investorite ees, võimalikke huvide konflikte tulenevalt mudelist „emitent maksab” ja reitinguagentuuride aktsionäride struktuurist. Reitinguagentuuride määrus ei puuduta otseselt ka riigireitingute aspekte, mis on ilmnunud praeguse riigivõlakriisi käigus.

Euroopa Komisjon osutas neile lahendamata küsimustele 2. juuni 2010. aasta teatises („Finantsteenuste reguleerimine jätkusuutliku kasvu tagamiseks”)³ ja 5. novembri 2010. aasta komisjoni talituste aruteludokumendis,⁴ teatades vajadusest reitinguagentuuride määruse eesmärgipärase ülevaatusena järele, mida tehakse käesoleva ettepanekuga.

8. juunil 2011 väljastas Euroopa Parlament mitteseadusandliku resolutsiooni reitinguagentuuride kohta⁵. Raport toetab vajadust tugevdada reitinguagentuuride õigusraamistikku ja meetmete võtmist liigse reitingutele tuginemise riski vähendamiseks. Täpsemalt toetab Euroopa Parlament muu hulgas riigireitingute avalikustamisnõuete tugevdamist, Euroopa reitinguindeksi loomist, struktureeritud finantsinstrumentide kohta teabe suuremat avalikustamist ja reitinguagentuuride tsiviilvastutust. Euroopa Parlament pidas oluliseks ülesandeks ka konkurentsi soodustamist ja leidis, et komisjon peaks kaaluma ja hindama ka ideed luua sõltumatu Euroopa Reitinguagentuur.

ECOFINi mitteametlikul kohtumistel 30. septembril ja 1. oktoobril 2010 tunnistas Euroopa Liidu Nõukogu, et tuleks täiendavalt võtta meetmeid, et lahendada mitmed probleemid, mis on seotud reitinguagentuuride tegevusega, sealhulgas liigne tuginemine krediidiireitingutele ja huvide konflikti oht, mis tuleneb reitinguagentuuride tasustamise mudelist. 23. oktoobri

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1060/2009, 16. september 2009, reitinguagentuuride kohta, ELT L 302, 17.11.2009.

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 513/2011, 11. mai 2011, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1060/2009 reitinguagentuuride kohta, ELT L 145, 31.5.2011.

³ KOM(2010) 301 (lõplik).

⁴ Kätesaadav aadressil http://ec.europa.eu/internal_market/consultations/2010/cra_en.htm.

⁵ <http://www.europarl.europa.eu/oeil/FindByProcnum.do?lang=en&procnum=INI/2010/2302>.

2011. aasta Euroopa Ülemkogu jõudis järeldusele, et on vaja võtta meetmeid krediireitingutele liigse tuginemise vähendamiseks.

Lisaks arutasid liikmesriikide rahandusministritest koosnev Euroopa panganduskomitee ja Euroopa väärtpapierikomitee 9. novembri 2010. aasta ja 19. septembri 2011. aasta kohtumistel vajadust veelgi tugevdada reitinguagentuuride õigusraamistikku.

Rahvusvahelisel tasandil avaldas finantsstabiilsuse nõukogu 2010. aasta oktoobris põhimõtted, et vähendada ametiasutuste ja finantseerimisasutuste tuginemist reitinguagentuuride reitingutele⁶. Põhimõtetes kutsutakse üles eemaldama ja asendama viited sellistele reitingutele õigusaktides, kui on olemas sobivad alternatiivsed krediidivõimekuse standardid. Lisaks nõutakse põhimõtetes investoritelt oma krediidihindamiste tegemist. Need põhimõtted kinnitati G20 Souli tippkohtumisel novembris 2010.

Komisjon hakkas hiljuti tegelema pangandust reguleeriva seadusandluse reformi kontekstis küsimustega, mis on seotud finantseerimisasutuste liigse reitingutele tuginemisega⁷. Komisjon tegi ettepaneku kehtestada nõue, mille kohaselt peavad pangad ja investeerimisühingud ise hindama krediidiriske, mis kaasnevad üksuste ja finantsinstrumentidega, millesse nad investeerivad, mitte lähtuma selles küsimuses vaid välistest reitingutest. Komisjon pakkus samasuguse sätte välja ka eurofondide direktiivi ja alternatiivsete investeerimisfondide valitsejate direktiivi muudatuse eelnõus,⁸ mille ettepanek tehakse paralleelselt käesoleva määruse ettepanekuga.

2. HUVITATUD ISIKUTEGA KONSULTEERIMISE TULEMUSED JA MÕJU HINDAMINE

Euroopa Komisjon viis 5. novembrist 2010 kuni 7. jaanuarini 2011 läbi avaliku arutelu, mille käigus esitati mitmesuguseid võimalusi leitud probleemide lahendamiseks. Komisjonile sai sidusrühmadelt ligikaudu sada vastust, mida on võetud arvesse käesoleva ettepaneku koostamisel. Avaliku arutelu dokumendi vastuste kokkuvõte on kättesaadav aadressil

http://ec.europa.eu/internal_market/securities/docs/agencies/summary-responses-cra-consultation-20110704_en.pdf.

6. juulil korraldasid komisjoni talitused ümarlaua, et saada asjaomastelt sidusrühmadelt täiendavat tagasisidet nende küsimuste kohta. Ümarlaua kokkuvõte on kättesaadav aadressil

http://ec.europa.eu/internal_market/securities/docs/agencies/roundtable_en.pdf.

⁶ http://www.financialstabilityboard.org/publications/r_101027.pdf.

⁷ Komisjoni 20. juuli 2011. aasta ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, mis käsitleb krediidasutuste tegevuse alustamise tingimusi ning krediidasutuste ja investeerimisühingute usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2002/87/EÜ, milles käsitletakse finantskonglomeraati kuuluvate krediidasutuste, kindlustusseltside ja investeerimisühingute täiendavat järelevalvet, KOM(2011) 453 (lõplik). Vt artikli 77 punkt b.

⁸ Komisjoni 15 novembri 2011. aasta ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2009/65 vabalt võõrandatavatesse väärtpapieritesse ühiseks investeeinguks loodud ettevõtjaid (eurofondid) käsitlevate õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta ning direktiivi 2011/61/EL alternatiivsete investeerimisfondide valitsejate kohta, KOM(2011) xxx (lõplik).

Käesoleva ettepaneku jaoks on koostatud mõjuhinnang. See on kättesaadav aadressil

http://ec.europa.eu/internal_market/securities/agencies/index_en.htm.

Mõju hindamisel tuvastati järgmised probleemid:

- nõuded, mille järgi peavad investorid kasutama väliseid krediidireitinguid, liigne väliste reitingute kasutamine investorite poolt sisemiste riskide juhtimiseks, investeerimisstrateegiad, mis on otseselt seotud reitingute ja ka ebapiisava teabega struktureeritud finantsinstrumentide kohta, viivad liigse tuginemiseni välisreitingutele ja põhjustavad kapitaliturgudel protsüklilisust ja nn kaljuefekt⁹;
- riigireitingute andmise menetluse ebapiisav objektiivsus, täielikkus ja läbipaistvus koos nendele liigse tuginemisega tekitab riigireitingu muutmisega seoses kalju- ja nakkusefekte;
- suur koondumine krediidireitinguturul, krediidireitinguturile sisenemist takistavad tugevad tõkked ja reitingute võrreldavuse puudumine piiravad valikuvõimalusi ja konkurentsi krediidireitinguturul;
- reitinguagentuuride määrust rikkuva reitinguagentuuri väljastatud ebatäpse reitingu tõttu kahju kannatanud reitingute kasutajate ebapiisav õiguskaitse;
- reitinguagentuuride tõenäoliselt vähenenud sõltumatus, mis tuleneb „emitent maksab” mudelist, omandistruktuurist ja pikaajalistest ärisuhetest sama reitinguagentuuriga; ja
- ebapiisavad krediidireitingu andmise meetodid ja menetlused.

Selle ettepaneku üldeesmärk on aidata vähendada finantsstabiilsusega seotud riske ja taastada investorite ja teiste turuosaliste usaldus finantsturgude ja reitingute kvaliteedi vastu. Tuvastatud probleemide lahendamiseks ja seeläbi vastavate konkreetsete eesmärkide saavutamiseks kaaluti erinevaid poliitikavõimalusi:

- vähendada nn kaljuefektide mõju finantseerimisasutustele ja finantsturgudele, vähendades tuginemist välisreitingutele;
- pehmemendada riigireitingute muutmisega kaasnevate nn nakkusefektidega seotud riske;
- parandada krediidireitinguturul valitsevaid tingimusi, kuna praegu on krediidireitinguturul valikuvõimalused ja konkurents piiratud, eesmärgiga parandada reitingute kvaliteeti;
- tagada investoritele õigus õiguskaitsele, kuna praegu on reitinguagentuuride määrust rikkuvate reitinguagentuuride väljastatud ebatäpse reitingu tõttu kahju kannatanud reitingukasutajatel ebapiisav õigus õiguskaitsele; ja

⁹ Nn kaljuefektid on ootamatud sammud, mis on ajendatud reitingu alandamisest alla teatava künnise, kui üksiku väärtpaberit allahindamisel võib olla ebaproportsionaalne kaskaadiefekt.

- parandada reitingute kvaliteeti reitinguagentuuride sõltumatuse suurendamise ja usaldusväärsete reitinguandmismenetluste ja meetodite toetamise teel. Praegu võivad reitinguagentuuride sõltumatust vähendada huvide konfliktid, mis tulenevad „emitent maksab” mudelist, omandistruktuurist ja pikaajalistest ärisuhtest ühe ja sama reitinguagentuuriga.

Eelistatavad lahendused on toodud allpool punktis 3.4 ja need kajastuvad selles ettepanekus. Nende valikuvõimaluste abil loodetakse vähendada väliste reitingute tähtsust finantsteenuseid reguleerivates õigusaktides ja seeläbi vähendada finantseerimisasutuste liigset sõltumist välistest reitingutest. Lisaks loodetakse, et struktureeritud finantstoodete aluseks olevate varakogumite avalikustamine emitentide poolt aitab investoritel ise hinnata oma krediidiriski, mitte sõltuda vaid välistest reitingutest.

Riigireitingute läbipaistvust ja kvaliteeti parandatakse kogu alusteabe kontrollimise ja reitinguga seotud uuringuaruande täies mahus avaldamise teel. Reitinguagentuuride reitingute võrdlemine eraldi, mida hõlbustab ühise reitinguskaala ja Euroopa reitinguindeksi (EURIX) kasutamise toetamine, eeldatavasti suurendab valikuvõimalusi ja muudab reitinguvaldkonna struktuuri optimaalsemaks. Reitinguagentuuride kohustuslik rotatsioon lisaks mitte ainult ei vähenda oluliselt reitinguagentuuri ja emitendi pikaajalisest ärisuhtest tulenevat liigset tuttavlikkust ja sellest põhjustatud ohtu reitinguagentuuri sõltumatusele, vaid suurendab ka väiksemate reitinguagentuuride ärivõimaluste laiendamise teel märkimisväärselt valikuvõimalusi reitinguvaldkonnas.

Investorikaitse küsimuses peaks investorite õiguskaitse kehtestamine seoses reitinguagentuuridega olema reitinguagentuuridele tugevaks ajendiks täita seadusjärgseid kohustusi ja tagada reitingute kvaliteet. Selleks et suurendada reitingute sõltumatust, kehtestatakse emitentidele nõue muuta teatud aja möödudes reitinguagentuuri ja karmistatakse reitinguagentuuride omandistruktuurile kohaldatavaid sõltumatuse nõudeid. Lisaks peaks reitinguagentuuril puuduma võimalus väljastada tellitud reitinguid samaaegselt emitendile ja tema toodetele.

Reitingute läbipaistvust ja kvaliteeti parandatakse ka reitingumeetodite avalikustamisele kohaldatavate reeglite tugevdamise teel, reitingumeetodite väljatöötamis- ja heakskiitmismenetluse kasutuselevõtmise teel, kehtestades muu hulgas reitinguagentuuridele nõude teatada oma reitingumeetodites tehtavatest muudatustest ja põhjendada vajadust nende muudatuste järele ja pannes reitinguagentuuridele kohustuse teavitada emitente reitingu avaldamisest piisavalt pikalt ette.

Finantsettevõtetele tekivad lisakulud seoses nõuetega parandada sisemist riskijuhtimist ja kasutada sisemisi reitingumudeleid regulatiivsetel eesmärkidel ja emitentidele kehtivate karmistatud avalikustamiskohustuse tõttu. Reitinguagentuurid peavad kandma korduvaid lisakulusid ka seoses nõuete täitmisega, mille eesmärk on pehmenada riigireitingutega seotud nakkusefekte. Meetmed, mida võetakse konkurentsi tugevdamiseks, ei suurenda siiski oluliselt reitinguagentuuride kulusid. Poliitikavõimalustega, mis on seotud reitinguagentuuride tsiviilvastutusega investorite suhtes, kaasnevad eelduste kohaselt nõuetele vastamise kulud, mis tulenevad vajadusest kindlustada oma tsiviilvastutus või kindlustuskõlblikkuse puudumisel luua investorite potentsiaalsete nõuete katteks finantspuhver. Reitinguagentuuride sõltumatusega seotud eelistatud poliitikavõimaluste rakendamisega aga ei kaasne eelduste kohaselt märkimisväärsed kulud.

3. ETTEPANEKU ÕIGUSLIK KÜLG

3.1. Õiguslik alus

Ettepanek põhineb ELi toimimise lepingu artiklil 114.

3.2. Subsidiaarsus ja proportsionaalsus

Vastavalt subsidiaarsuse põhimõttele (ELi toimimise lepingu artikli 5 lõige 3) tuleb ELi tasandil võtta meetmeid ainult juhul, kui liikmesriigid ei suuda ettepaneku eesmärgke täielikult saavutada ning seepärast saab kõnealuseid eesmärgke kavandatud meetmete ulatuse või mõju tõttu paremini saavutada ELi tasandil. Reitinguagentuuride äri on ülemaailmne. Reitinguid, mille annab reitinguagentuur ühe liikmesriigi põhjal, kasutavad ja neile toetuvad turuosalised kogu Euroopa Liidus. Reitinguagentuuride õigusraamistiku puudulikkus või puudumine ühes konkreetsetes liikmesriigis võiks oluliselt mõjutada turuosalisi ja finantsturge kogu ELis. Seega on vaja kogu Euroopa Liidus kohaldatavaid kindlaid seadusandlikke eeskirju, et kaitsta investoreid ja turgusid võimalike puuduste eest. Seepärast on mis tahes järgmised meetmed reitinguagentuuride valdkonnas kõige paremini saavutatavad ELi meetmega.

Kavandatavad muudatused on ka proportsionaalsed, nagu on nõutud ELi lepingu artikli 5 lõikega 4. Muudatused ei lähe kaugemale sellest, mida on vaja eesmärkide saavutamiseks. Reitinguagentuuride sõltumatuse tingimusi on eriti edasi arendatud: emitendid peavad regulaarselt vahetama seda reitinguagentuuri, kellele nad reitingute andmise eest maksavad, ja määrama eri reitinguagentuurid krediidireitingute saamiseks endale ja oma võlainstrumentidele. Need kohustused, mis küll piiravad ärivabadust, on proportsionaalsed seatud eesmärkidega ja võtavad arvesse õiguskeskkonda. Neid kohaldatakse ainult avalikes huvides osutatavate teenuste puhul (krediidireitingud, mida saab kasutada regulatiivsetel eesmärkidel) teatud reguleeritud asutuste poolt (reitinguagentuurid) teatavatel tingimustel (mudel „emitent maksab”), ning rotatsiooni korral ajutiselt. Siiski ei ole reitinguagentuuridel keelatud jätkata krediidireitingutealaste teenuste pakkumist turul: reitinguagentuur, kes peab loobuma krediidireitingu andmise teenuse osutamisest teatavale emitendile, võib siiski anda krediidireitinguid teistele emitentidele. Turukontekstis, kus rotatsiooni nõue kehtib piiriülevalt, tekivad äri võimalused, kuna kõik emitendid peavad reitinguagentuuri vahetama. Peale selle võivad reitinguagentuurid alati anda samale emitendile krediidireitinguid omal algatusel, võttes aluseks oma kogemuse.

Muudatustega nähakse ka ette, et investorid ja suured reitinguagentuurid on piiratud teatud investeerimisvõimete osas. Investorid, kellel osalus reitinguagentuuris on vähemalt 5 %, ei tohi omada samal ajal üheski teises reitinguagentuuris osalust, mis on suurem kui 5 %. See piirang on vajalik, et tagada reitinguagentuuride tajumine sõltumatutena, mis oleks kaheldav, kui samad aktsionärid või liikmed investeeriksid olulisel määral teistesse reitinguagentuuridesse, mis ei kuulu samasse reitinguagentuuride gruppi, isegi kui nendel aktsionäridel või liikmetel ei ole juriidiliselt võimalik saavutada ülevõimu või kontrolli. Risk on suurem, kui arvestada, et ELis registreeritud reitinguagentuurid on noteerimata ning seetõttu vähem läbipaistvad äriühingud. Sellest hoolimata ei peaks selleks, et tagada, et puhtalt majanduslikud investeringud reitinguagentuuridesse on siiski võimalikud, laiendama samal ajal rohkem kui ühte reitinguagentuuri investeerimise piirangut investeringutele, mida vahendab kollektiivne investeerimisskeem, mida juhib kolmas isik, kes on sõltumatu investorist, ja mis ei ole investori mõju all.

3.3. Vastavus ELi toimimise lepingu artiklitele 290 ja 291

Komisjon võttis 23. septembril 2009 vastu määruste ettepanekud Euroopa Pangandusjärelevalve (EBA), Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve (EIOPA) ning Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve (ESMA) loomiseks. Seoses sellega soovib komisjon tuletada meelde ELi toimimise lepingu artiklitega 290 ja 291 seotud avaldusi, mille ta tegi Euroopa Järelevalveasutuste loomise määruste vastuvõtmisel ning mille kohaselt „Seoses regulatiivsete standardite vastuvõtmisega rõhutab komisjon finantsteenuste sektori ainulaadset iseloomu, mis tuleneb Lamfalussy struktuurist ja mida on tunnustatud selgelt ELi toimimise lepingule lisatud deklaratsioonis nr 39. Siiski on komisjonil tõsiseid kahtlusi, kas tema rollile seatud piirangud delegeeritud õigusaktide ja rakendusmeetmete vastuvõtmisel on kooskõlas ELi toimimise lepingu artiklitega 290 ja 291.”

3.4. Ettepaneku selgitus

Ettepaneku artikliga 1 muudetakse reitinguagentuuride määrust. Viited järgnevas alapunktides viitavad muudetud või uutele artiklitele reitinguagentuuride määruhes, kui ei ole märgitud teisiti.

3.4.1. Määruse kohaldamisala laiendamine, et hõlmata reitingute väljavaated

Lisaks krediidireitingutele avaldavad reitinguagentuurid ka reitingute väljavaated, esitades arvamuse krediidireitingu tõenäolise muutumise suuna kohta. Komisjoni ettepanekuga laiendatakse krediidireitingute nõuete kohaldamist vajaduse korral ka reitingu väljavaadetele. Eelkõige nõuab muudetud tekst, et reitinguagentuurid avaldaksid ajaperioodi, mille jooksul krediidireitingu muutust prognoositakse (I lisa D jao II osa punkti 2 alapunkt f). Reitinguagentuuride määrust muudetakse seega eri kohtades: artiklis 3, artikli 6 lõikes 1, artikli 7 lõikes 5, artikli 8 lõikes 2 ning artikli 10 lõigetes 1 ja 2; I lisa B jao punktides 1, 3 ja 7; C jao punktides 2, 3 ja 7; D jao I osa punktides 1, 2, 4 ja 5 ning E jao I osa punktis 3. Lisaks kohandatakse vajaduse korral muudatusi ka vastavalt reitingu väljavaate kontseptsiooni kasutuselevõtule.

3.4.2. Muudatused seoses krediidireitingute kasutamisega

Reitinguagentuuride määrusele lisatud uue artikliga 5a nõutakse, et teatavad finantseerimisasutused hindavad ise krediidiriski. Seetõttu peaksid need vältima ainult või mehhaaniliselt välistele krediidireitingutele tuginemist, kui hinnatakse vara krediidiväärtust. Pädevad asutused peaksid teostama järelevalvet finantsettevõtete krediidihindamismenetluste adekvaatsuse üle, sealhulgas jälgima, et finantsettevõtted ei oleks liigselt sõltuvad krediidireitingutest. See nõue tuleneb finantsstabiilsuse järelevalvenõukogu 2010. aasta oktoobri põhimõtetest vähendada tuginemist reitinguagentuuride reitingutele.

Lisaks ei tohiks ESMA, EBA ja EIOPA vastavalt uuele artiklile 5b osutada krediidireitingutele oma suunistes, soovitustes ja tehniliste standardite eelnõus, kui sellised viited võiksid põhjustada seda, et pädevad asutused või finantsturu osalised tuginevad mehhaaniliselt krediidireitingutele. Lisaks peaksid nad vastavalt kohandama olemasolevaid suuniseid ja soovitusi hiljemalt 31. detsembriks 2013.

Teiste muudatuste eesmärk on käsitleda krediidireitingutele liigse tuginemise riski finantsturul osalejate poolt seoses struktureeritud finantsinstrumentidega ja selliste instrumentidega seotud krediidireitingute kvaliteedi tõstmist:

- Artikkel 8a: see uus artikkel nõuab emitentidelt (või algsetelt väljastajatelt või sponsoritelt) struktureeritud finantstoodete kohta perioodiliselt spetsiifilise info avalikustamist, täpsemalt struktureeritud finantstoodete alusvara põhielementide kohta, mis on investoritele vajalik oma krediidi hinnangu koostamiseks ja seega vältimaks vajadust tugineda välistele reitingutele. See teave tuleb avalikustada tsentraliseeritud veebisaidi kaudu, mida haldab ESMA;
- Artikkel 8b: see uus artikkel nõuab emitentidelt (või seotud kolmandatelt isikutelt), kes küsivad reitingut, enda sidumist kahe teineteisest sõltumatu reitinguagentuuriga, mis väljastavad paralleelselt kaks krediidireitingut samadele struktureeritud finantsinstrumentidele.

Lõpetuseks tuleks märkida, et paralleelselt on komisjon teinud ettepaneku muuta Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiivi 2009/65/EÜ (vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeeringuks loodud ettevõtjaid (eurofondid) käsitlevate õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta)¹⁰ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2011. aasta direktiivi 2011/61/EU (alternatiivsete investeerimisfondide valitsejate kohta), et tagada, et krediidireitingutele liigse tuginemise vältimise põhimõte on vastavalt integreeritud riiklikesse õigusaktidesse, millega kõnealuseid direktiivide rakendatakse.

3.4.3. Muudatused seoses reitinguagentuuride sõltumatusega

See muudatuste grupp loob rangemad sõltumatuse nõuded, mille eesmärk on lahendada huvide konflikte, mis tulenevad mudelist „emitent maksab” ja reitinguagentuuride aktsionäride struktuurist:

- Artikkel 6a: selle uue artikli järgi ei tohi ükski reitinguagentuuri liige ega aktsionär, kelle osalus on vähemalt 5 %, omada üheski teises reitinguagentuuris osalust, mis on 5 % või suurem, välja arvatud juhul, kui kõnealused reitinguagentuurid on sama grupi liikmed;
- Artikkel 6b: selle uue artikliga kehtestatakse nende reitinguagentuuride roteerumise nõue, kelle on palganud emitent (st see ei kehti reitingutele, mida ei ole tellitud), et hinnata emitenti ennast või tema võlainstrumente. Reitinguagentuur ei tohiks anda reitinguid samale emitendile üle kolme aasta või üle aasta, kui ta annab reitingu emitendi üle kümnele järjest hinnatud võlainstrumentidele. Siiski, viimane nõue ei tähenda seda, et lubatud koostööperiood lüheneks alla aasta pikkuseks. Kui emitent tellib rohkem kui ühe reitingu endale või oma instrumentidele, olgu see siis seadusliku kohustuse tõttu või vabatahtlikult, peab roteeruma ainult üks agentuur. Siiski on iga sellise reitinguagentuuri maksimaalne koostööperiood kuus aastat. Endine reitinguagentuur (või mis tahes teine reitinguagentuur, kes kuulub samasse gruppi või kellel on aktsionärina seos varasema reitinguagentuuriga) ei tohiks samale emitendile või tema instrumentidele reitingut anda enne, kui nn jahtumisperiood on möödas. See artikkel näeb ka ette, et lõpetav reitinguagentuur esitab alustavale reitinguagentuurile üleandmistoimiku, mis sisaldab asjaomast teavet.

Rotatsiooninõue peaks oluliselt leevendada mudeliga „emitent maksab” seotud võimalikke huvide konflikte. Veelgi enam, komisjon jätkab reitinguagentuuride

¹⁰ ELT L 302, 17.11.2009, lk 32.

tasustamismudelite sobilikkuse jälgimist ja esitab selle kohta aruande Euroopa Parlamendile ja nõukogule 7. detsembriks 2012, nagu on ette nähtud määruse artikli 39 lõikega 1. Selles kontekstis kaalub komisjon ka kaugemale ulatuvaid lahendusi, mida on praegu hinnatud ka teistes jurisdiktsioonides, sealhulgas USAs.

Artiklit 6b ei kohaldata riigireitingute suhtes;

- I lisa C jao punkt 8 seoses artikli 7 lõikega 4: töötajate reitinguagentuurisese rotatsiooni nõudeid on kohandatud, et võtta arvesse artiklit 6b. Uued nõuded sätestavad, et peamised reitinguanalüütikud ei tohiks olla seotud sama üksuse hindamisega kauem kui neli aastat, takistades seega neil analüütikutel liikuda teise reitinguagentuuri klienditoimikuga kaasa. Töötajate siserotatsiooni nõuded on sätestatud ka juhuks, kui reitinguagentuur väljastab tellimata reitinguid või riigireitinguid;
- I lisa B jao punkt 3: määrus keelaks reitinguagentuuril krediidireitingu väljastamise (või nõuaks, et reitinguagentuur avalikustaks, et krediidireiting võib olla kallutatud), kui eksisteerivad tegelikud või võimalikud huvide konfliktid, mis on tekkinud nende inimeste kaasabil (lisaks reitinguagentuurile ja selle töötajatele, kellele nõuded juba kehtivad), kellele kuulub rohkem kui 10 % reitinguagentuuri kapitalist või häälest või kellel on muul moel võimalik avaldada märgatavat mõju reitinguagentuuri äritegevusele teatavates olukordades, näiteks hinnatud üksusesse investeerimisel, olles hinnatava üksuse juhtorgani liige jne;
- I lisa B jao punkt 4: isikud, kes omavad üle 5 % reitinguagentuuri kapitalist või häälest või kellel on muul moel võimalik avaldada märgatavat mõju reitinguagentuuri äritegevusele, ei tohiks osutada konsultatsiooni- või nõustamisteenuseid hinnatavale üksusele seoses õigusliku struktuuri, varade, kohustiste või tegevusega.

3.4.4. Muudatused seoses teabe avaldamisega reitinguagentuuride meetodite, krediidireitingute ja reitingu väljavaadete kohta

Teine grupp muudatusi tugevdavad nõudeid reitinguandmise meetodite avalikustamise kohta, eesmärgiga edendada korrektseid krediidihindamismenetlusi ja kokkuvõttes parandada reitingute kvaliteeti:

- Artikli 8 lõige 5a, artikli 8 lõike 6 alapunkt aa ja artikli 22a lõige 3: need kavandatud sätted kehtestavad menetlused uute reitinguandmismeetodite ettevalmistamiseks või olemasolevate muutmiseks. Nendega nõutakse sidusrühmadega konsulteerimist uute meetodite või kavandatud muudatuste ja nende põhjenduste kohta. Lisaks sellele peaksid reitinguagentuurid esitama kavandatud meetodid ESMA-le, kus neid hinnatakse olemasolevatele nõuetele vastavuse suhtes. Uusi meetodeid võib kasutada alles siis, kui ESMA on need heaks kiitnud. Reeglid nõuavad ka uute meetodite avaldamist koos põhjaliku selgitusega;
- Artikli 8 lõige 7: kõigil reitinguagentuuridel on kohustus parandada vead oma meetodites või nende täideviimises ning samuti teavitada ESMA-t, hinnatud üksusi ja üldiselt avalikkust sellistest vigadest;

- I lisa D jao I osa I punkt 2a: kohustust anda suuniseid meetodite ja reitingute aluseks olevate eelduste kohta laiendatakse struktureeritud finantstoodetelt kõigile varaklassidele. Reitinguagentuuride pakutavad suunised peaksid olema selged ja kergesti arusaadavad.

Lisaks on tugevdatud ka teisi reitinguagentuuride avaldamiskohustusi:

- I lisa D jao I osa punkt 3: see säte käsitleb teavet, mille reitinguagentuurid esitavad emitentidele põhialuste kohta, millel reiting või reitingu väljavaade põhineb, enne reitingu või väljavaate avaldamist, et pakkuda hinnatavale üksusele võimalust leida hindamises vigu. Kavandatud nõude alusel peavad reitinguagentuurid teavitama emitente hinnatava üksuse töötundide ajal vähemalt üks täistööpäev enne avaldamist. See nõue kehtib kõikide reitingute puhul, olgu need tellitud või mitte, ja ka väljavaadete puhul;
- I lisa D jao I osa punkt 6: reitinguagentuurid peaksid avaldama teabe kõikide üksuste või võlainstrumentide kohta, mis on neile esmaülevaatuks või eelhindamiseks esitatud. Seeläbi laieneb uue nõudega see kohustus struktureeritud finantstoodetelt ka muudele reitingutele. Selle muudatusega kaasneb I lisa D jao II osa punkti 4 väljajätmine.

3.4.5. Muudatused seoses riigireitingutega

Nõudeid, mis kehtivad riigireitingutele (riikide reitingud, riigi piirkondlike või kohalike ametiasutuste reitingud või instrumentide reitingud, mille puhul võlainstrumendi või finantskohustuse väljalaskja on riik või piirkondlik või kohalik ametiasutus), on osaliselt tugevdatud eesmärgiga parandada selliste reitingute kvaliteeti:

- Artikli 8 lõike 5 uus teine lõik: reitinguagentuuridel on kohustus hinnata riigireitinguid sagedamini: kaheteistkümne kuu asemel iga kuue kuu järel;
- I lisa D jagu: uus III osa lisakohustuste kohta seoses riigireitingute esitamisega. Täpsemalt peavad reitinguagentuurid avaldama täieliku uurimisaruande riigireitingute andmise või muutmise kohta, et suurendada läbipaistvust ja parandada kasutajate arusaamist. Riigireitingud tuleks avaldada pärast äripäeva lõppu ja vähemalt üks tund enne ELi kauplemisskohtade avamist;
- I lisa E jao III osa punktid 3 ja 7: läbipaistvusaruande avaldamise nõudeid reitinguagentuuridele tugevdatakse, nõudes reitinguagentuuridelt läbipaistvust tööjõu jaotamisel eri varaklasside hindamiseks (st ettevõtete reitingud, struktureeritud finantsinstrumendid, riigireitingud). Reitinguagentuurid peaksid avaldama ka agregeerimata andmed käibe kohta, sealhulgas andmed eri varaklasside toodetud tasude kohta. See teave peaks võimaldama hinnata seda, millisel määral kasutavad reitinguagentuurid riigireitingute andmisel oma vahendeid.

3.4.6. Muudatused seoses krediidireitingute ja nende tasude võrreldavusega

Konkurentsi suurendamine krediidireitinguturul ja reitingute kvaliteedi parandamine kuuluvad samuti selle ettepaneku eesmärkide hulka. Seda eesmärki täidetakse iseäranis järgnevate muudatustega, mis edendavad krediidireitingute võrreldavust ja suurendavad läbipaistvust krediidireitingute eest võetud tasude puhul:

- Artikkel 11a: selle uue artikliga nõutakse, et reitinguagentuurid edastavad oma reitingud ESMA-le, mis kindlustab, et kõik kättesaadavad reitingud võlainstrumendi kohta on avaldatud Euroopa reitinguindeksi (EURIX) vormis, mis on investoritele vabalt kättesaadav;
- Artikli 21 lõige 4a: see uus lõik annab ESMA-le õiguse välja töötada reitinguagentuuride kasutatava ühtse reitinguskaala kohta uute tehniliste standardite eelnõud, mille kiidab heaks komisjon. Kõik reitingud peaksid järgima samu skaalastandardeid, tagades, et investorid saavad reitinguid lihtsamini võrrelda. See säte muudaks EURIXi investoritele ja teistele sidusrühmadele kasulikumaks;
- I lisa I B jao punkt 3a: reitinguagentuuride poolt reitingute (ja kõrvalteenuste) eest nõutav tasu peaks olema mittediskrimineeriv (st põhinema tegelikel kuludel ja läbipaistvatel hinnakriteeriumidel) ja mitte põhinema sõltuvusel (st mitte sõltuma tulemusest ega tehtud töö tagajärgedest). See uus säte püüab ka vältida huvide konflikte (st hinnatavad üksused võiksid maksta kõrgemaid tasusid ülemäära positiivsete reitingute eest);
- I lisa E jao II osa II punkti 2 alapunktid a ja aa: muudetud punkti 2 alapunkt a nõuab, et reitinguagentuurid igal aastal esitavad ESMA-le saadud tasude nimekirja iga kliendi, üksikute reitingute ja kõigi kõrvalteenuste kohta. Tasude avalikustamist täiendatakse uue sättega I lisa E jao III osa punktis 7, mida on kirjeldatud eespool. Uus punkti 2 alapunkt aa nõuab, et reitinguagentuurid avalikustavad ESMA-le oma hinnapoliitika, sealhulgas hinnakriteeriumid seoses eri varaklasside reitingutega.

Lõpuks kohustab kavandatud määrus ESMA-t teostama mõningaid kontrollitegevusi seoses turu koondumisega (vt artikli 21 lõige 5) ja komisjoni esitama sel teemal aruande (artikli 39 lõige 4).

3.4.7. Muudatused seoses reitinguagentuuride tsiviilvastutusega investorite suhtes

Kuigi see määruse ettepanek sisaldab sätteid, mille eesmärk on vähendada ohtu tugineda liigselt välistele krediidireitingutele (vt selle seletuskirja punkt 3.4.2), mõjutavad nii regulatiivsetel kui ka muudel eesmärkidel antud krediidireitingud ka lähitulevikus investeerimisotsuseid. Reitinguagentuuridel on seega investorite ees oluline kohustus järgida reitinguagentuuride määruses kehtestatud nõudeid. See kajastub ka kavandatud reitinguagentuuride määruse artiklis 35a, mis loeb reitinguagentuuri, kui see rikub tahtlikult või suure hooletuse tõttu reitinguagentuuride määrust ning tekitab seetõttu kahju investorile, kes sellise reitinguagentuuri reitingu alusel on toiminud, juhul kui kõnealune rikkumine mõjutas krediidireitingut.

3.4.8. Muud muudatused

Määruse teksti on kohandatud ka selleks, et selgitada mõningaid kohustusi seoses „sertifitseeritud” reitinguagentuuridega, mis on asutatud kolmandates riikides. Seega muudetakse reitinguagentuuride määruse artikli 5 lõiget 8, artikli 11 lõiget 2, artikli 19 lõiget 1 ja artikli 21 lõike 4 punkti e vastavalt.

Rikkumiste nimekirja III lisas ja reitinguagentuuride määruse artiklis 36a lõikes 2 on kohandatud tulenevalt teistest määruse muudatustest.

Et kohandada reitinguagentuuride määrust Lissaboni lepingu terminoloogiale, on viited „ühendusele” asendatud viidetega „liidule”.

3.4.9 Euroopa Reitinguagentuuri küsimus

Käesoleva ettepaneku eesmärk ei ole Euroopa Reitinguagentuuri loomine. Nagu nõudis Euroopa Parlament 8. juuni 2011. aasta aruandes reitinguagentuuride kohta, vaadeldi seda võimalust põhjalikult käesolevale ettepanekule lisatud mõjuhinnangus. Mõjuhinnangu tulemusena leiti, et isegi kui avalikult rahastatud reitinguagentuuril oleksid eelised võimaluste paljususe suurendamise suhtes reitinguturul ja pakkudes alternatiivi mudelile „emitent maksab”, oleks keeruline vastata kahtlustele seoses huvide konflikti ja usaldusväärusega, eriti kui selline reitinguagentuur hindaks riigivõlga. Siiski ei peaks need tulemused mingilgi määral takistama teiste osalejate poolt uute reitinguagentuuride loomist. Komisjon jälgib, mil määral uued krediidireitinguturule sisenejad mitmekesisust suurendavad.

Mitmed selle ettepaneku meetmetest peaksid suurendama mitmekesisust ja valikuvõimalust krediidireitingusektoris:

- kavandatud rotatsiooninõue nõuab regulaarset reitinguagentuuride muutmist, mis peaks avama reitinguturu uutele sisenejatele; ja
- kavandatud keeld suurtele reitinguagentuuridele omandada teisi reitinguagentuure kümneaastase perioodi jooksul.

Komisjon uurib ka viise, kuidas ja millisel määral peaks kasutama komisjoni vahendeid, et edendada väiksemate reitinguagentuuride võrku, mis võimaldaks neil ühendada ressursse ja saada mastaabisäästu.

4. MÕJU EELARVELE

Komisjoni ettepanekul puudub mõju Euroopa Liidu eelarvele. Täpsemalt, ettepanekus nimetatud ülesanded, mis usaldatakse ESMA-le, ei nõua ELi lisarahastamist.

Tuleks ka märkida, et reitinguagentuuride määruse artiklis 19¹¹ sätestatakse, et ESMA jaoks vajalikud kulutused reitinguagentuuride registreerimiseks ja järelevalveks on täielikult kaetud reitinguagentuuridelt nõutavate tasudega.

¹¹ „1. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve võtab reitinguagentuuridelt tasu vastavalt käesolevale määrusele ja lõikes 2 osutatud määrusele tasude kohta. Need tasud katavad täielikult ESMA kulutused, mis on vajalikud reitinguagentuuride registreerimiseks ja järelevalveks ning kõigi kulutuste hüvitamiseks, mida pädevad asutused võivad kanda käesoleva määruse alusel ülesannete täitmisel, eelkõige ülesannete delegeerimise tõttu vastavalt artiklile 30.”

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,
millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1060/2009 reitinguagentuuride kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,
võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 114,
võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,
olles edastanud seadusandliku akti eelnõu riikide parlamentidele,
võttes arvesse Euroopa Keskpanga arvamust¹,
võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust²,
toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt
ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. septembri 2009. aasta määrusega (EÜ) nr 1060/2009 reitinguagentuuride kohta³ on nõutud, et reitinguagentuurid täidavad tegevuseeskirju, et leevendada võimalikke huvide konflikte, tagada reitingute ja krediidireitingu andmise menetluse kõrge kvaliteet ja piisav läbipaistvus. Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 513/2011⁴ muudatustele on antud Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele (ESMA) õigus registreerida reitinguagentuure ja teostada nende üle järelevalvet. See muudatus täiendab praegust reitinguagentuuride õigusraamistikku. Mõned käsitletud probleemid („emitent maksab” mudelist tulenev huvide konflikt, struktureeritud finantsinstrumentidega seotud avalikustamine) küll tuvastati, kuid neid ei ole lahendatud olemasolevate eeskirjadega. Praegune riigivõlakriis on toonud esile vajaduse vaadata läbi eelkõige riigireitingute läbipaistvus- ja menetlusnõuded.
- (2) Euroopa Parlament andis 8. juunil 2011 välja resolutsiooni reitinguagentuuride kohta, milles kutsus üles täiustama reitinguagentuuride reguleerimist⁵. ECOFINi

¹ ELT C , , lk .

² ELT C , , lk .

³ ELT L 302, 17.11.2009, lk 1.

⁴ ELT L 145, 31.5.2011, lk 30.

⁵ 2010/2302/INI.

mitteametlikul kohtumisel 30. septembril ja 1. oktoobril 2010 tunnistas Euroopa Liidu Nõukogu, et tuleks täiendavalt võtta meetmeid, et lahendada mitmed probleemid, mis on seotud reitinguagentuuride tegevusega, sealhulgas liigne tuginemine krediidireitingutele ja huvide konflikti oht, mis tuleneb reitinguagentuuride tasustamise mudelist. Euroopa Ülemkogu märkis 23. oktoobri 2011. aasta istungil, et vaja on astuda samme krediidireitingutele liigse tuginemise vähendamiseks.

- (3) Rahvusvahelisel tasandil avaldas finantsstabiilsuse nõukogu 20. oktoobril 2010 põhimõtted, et vähendada ametiasutuste ja finantseerimisasutuste tuginemist reitinguagentuuride reitingutele. Neid põhimõtteid toetati G20 tippkohtumisel Sõulis 2010. aasta novembris.
- (4) Reitingu väljavaadete olulisus investoritele ja emitentidele ning nende mõju turgudele on võrreldav krediidireitingute olulisuse ja mõjuga. Seepärast tuleks määruse (EÜ) nr 1060/2009 nõudeid, mille eesmärk on tagada, et krediidireitingu andmisel ei esine huvide konflikti ning see on täpne ja läbipaistev, kohaldada reitingu väljavaadete suhtes. Järelevalve praeguse tava kohaselt kohaldatakse mitmeid määruse nõudeid reitingu väljavaadete suhtes. Käesolevas määruses defineeritakse reitingu väljavaated ja selgitatakse, milliseid spetsiifilisi sätteid kohaldatakse nende väljavaadete suhtes. Tänu sellele peaks nõuded saama selgemaks ja tagatama õiguskindlus. Reitingu väljavaadete definitsioon vastavalt käesolevale määrusele peaks samuti hõlmama arvamusi seoses krediidireitingu tõenäolise muutumise suunaga lähemal ajal, mida on üldiselt nimetatud ka reitingu ülevaatamiseks.
- (5) Reitinguagentuurid on finantsturgude olulised osalised. Seepärast on reitinguagentuuride ja nendepoolse reitingute andmise sõltumatus ja ausus eriti olulised, et tagada nende usaldusväärsus turuosaliste silmis, seda eriti investorite ja teiste hulgas, kes kasutavad reitinguid. Määrusega nr 1060/2009 on ette nähtud, et reitinguagentuurid peavad olema registreeritud ja nende üle peab teostama järelevalvet, kuna nende teenustel on märkimisväärne mõju avalikele huvidele. Krediidireitingud, erinevalt investeerimisanalüüsist, ei ole pelgalt arvamused finantsinstrumendi või finantskohustuse väärtuse või hinna kohta. Reitinguagentuurid ei ole lihtsalt finantsanalüütikud ega investeerimisinõustajad. Krediidireitingutel on regulatiivne väärtus reguleeritud investoritele, nt krediidiasutustele, kindlustusandjatele ja teistele institutsionaalsetele investoritele. Kuigi ajendit liigselt tugineda krediidireitingutele on vähendatud, on krediidireitingud jätkuvalt investeerimisotsuste aluseks eelkõige teabe ebasümmeetrilisuse tõttu ja selleks, et tagada tõhusus. Sellega seoses peavad reitinguagentuurid olema sõltumatud ja sellisena peavad neid tajuma ka turuosalised.
- (6) Määrusega (EÜ) nr 1060/2009 on juba ette nähtud esimesed meetmed, millega lahendada reitinguagentuuride ja nendepoolse reitingute andmise sõltumatuse ja aususe küsimus. Reitinguagentuuride sõltumatuse tagamine ja tekkida võiva huvide konflikti tuvastamine, haldamine ja võimalikul määral vältimine olid ka 2009. aasta määruse sätete eesmärgiks. Kuigi olemasolevad nõuded on tugevaks aluseks, ei ole nende mõju olnud piisav. Reitinguagentuure ei peeta siiski piisavalt sõltumatuteks osalisteks. Hinnatava üksuse poolne reitinguagentuuri valik ja tasu maksmine („emitent maksab” mudel) tekitab iseenesest huvide konflikte, mida praegused nõuded piisavalt ei lahenda. Selle mudeli alusel on reitinguagentuuridel motivatsioon väljastada emitendile rahulduspakkuv reiting, et tagada pikaajaline ärisuhe, mis kindlustab sissetuleku või lisatöö ja -tulud. Lisaks võivad suhted reitinguagentuuride

aktsionäride ja hinnatavate üksuste vahel põhjustada huvide konflikte, mida olemasolevad nõuded piisavalt ei puuduta. Selle tulemusena võib „emitent maksab” mudeli alusel antud krediidireitinguid pidada reitinguteks, mis sobivad pigem emitendile, mitte aga krediidireitinguteks, mida vajab investor. Ilma et see piiraks selle aruande järeldusi, mille komisjon esitab „emitent maksab” mudeli kohta 2012. aasta detsembriks vastavalt määruse (EÜ) nr 1060/2009 artikli 39 lõikele 1, on oluline tugevdada reitinguagentuuride sõltumatuse tingimusi, et suurendada „emitent maksab” mudeli alusel antud reitingute usaldusväärsust.

- (7) Krediidireitingute turg näitab, et traditsiooniliselt astuvad reitinguagentuurid ja hinnatavad üksused pikaajalisse suhtesse. See tekitab tuttavlikkuse ohu, kuna reitinguagentuur võib muutuda hinnatava ettevõtte soovidele liiga vastuvõtlikuks. Sellisel juhul võib reitinguagentuuri erapooletus muutuda aja jooksul küsitavaks. Tõepoolest, korporatiivse emitendi volitatud ja tema poolt makstud reitinguagentuuril on stiimul anda ülemäära soodus reiting hinnatavale üksusele või tema võlainstrumentidele, et säilitada ärisuhe sellise emitendiga. Emitentidel on samuti pikaajalisi suhteid soodustavad stiimulid, nt seotuse efekt: emitent võib hoiduda reitinguagentuuri vahetamisest, kuna see võib tekitada investoritel kahtlusi emitendi krediitkvaliteedis. See probleem oli tuvastatud juba määruses (EÜ) nr 1060/2009, millega nõuti, et reitinguagentuurid kasutavad rotatsioonimehhanismi, nähes ette analüütikute meeskondade ja krediidireitingukomisjonide koosseisu järkjärgulise muutmise, nii et reitinguanalüütikud ja reitinguid heakskiitvad isikud ei muutuks erapoolikuks. Nende nõuete järgimise edu sõltus suuresti ikkagi reitinguagentuuri sisemistest käitumislahendusest: töötajate tegelik sõltumatus ja professionaalsus *vis-à-vis* reitinguagentuuri enda ärihuvideid. Neid nõudeid ei kavandatud, et pakkuda piisavat tagatist kolmandatele isikutele seoses sellega, et pikaajalisest suhtest tekkivaid huvide konflikte saaks tõhusalt leevendada või vältida. Seepärast tundub vajalik näha ette struktuurne lahendus, millel on suurem mõju kolmandatele isikutele. Seda saaks tõhusalt saavutada, piirates aega, mille jooksul reitinguagentuur võib järjepidevalt anda krediidireitinguid samale emitendile või tema võlainstrumentidele. Hinnatava emitendi või emitendi, kes on emiteerinud hinnatava võlainstrumenti, ja reitinguagentuuri vahelise ärisuhte maksimaalse kestuse kehtestamine peaks kõrvaldama stiimuli anda kõnealusele emitendile soodsaid reitinguid. Peale selle peaks nõue, et reitinguagentuurid roteeruvad ja et see on normaalne ja tavaline turutava, tõhusalt kõrvaldama seotuse efekti, mille korral emitent hoidub reitinguagentuuri muutmisest, kuna see võiks tekitada investoritel kahtlusi emitendi krediitkvaliteedis. Lõpetuseks, reitinguagentuuride roteerumine peaks positiivselt mõjuma reitinguturule, kuna see lihtsustaks esmast sisenemist turule, ning pakkuma olemasolevatele reitinguagentuuridele võimalust laiendada äritegevust uutele valdkondadele.
- (8) Nende reitinguagentuuride korrapärase roteerumine, kes annavad krediidireitinguid emitendile või tema võlainstrumentidele, peaks mitmekesistama selle emitendi krediitkvaliteedi hindamist, kes valib kõnealuse reitinguagentuuri ja maksab talle. Reitinguagentuuride kasutatavate arvukate ja erinevate vaadete, seisukohtade ja meetoditega peaks saadama erinevamaid krediidireitinguid ning see peaks parandama emitentide krediitkvaliteedi hindamist. Et sellisel mitmekesisusel oleks oma roll ja et vältida nii emitentide kui ka reitinguagentuuride rahuolu enesega, tuleb reitinguagentuuri ja maksva emitendi ärisuhet piirata tasemeni, mis tagab pideva värske pilgu emitentide krediitkvaliteedile. Kui võtta arvesse ka vajadust tagada krediidireitingute teatav järjepidevus, tundub olevat asjakohane periood kolm aastat.

Huvide konflikti oht suureneb olukordades, kus reitinguagentuur sageli annab lühikese aja jooksul krediidireitinguid sama emitendi võlainstrumentidele. Sellisel juhul peaks sarnaste tulemuste tagamiseks olema ärisuhte maksimaalne kestus lühem. Seega peaks ärisuhe lõppema pärast seda, kui reitinguagentuur on andnud reitingu sama emitendi kümnele võlainstrumendile. Et siiski vältida emitentide ja reitinguagentuuride ebaproportsionaalset koormust, ei tuleks kehtestada nõuet muuta reitinguagentuuriga sõlmitud ärisuhte esimese 12 kuu jooksul. Kui emitent annab volitused rohkem kui ühele reitinguagentuurile kas seetõttu, et ta on struktureeritud finantsinstrumentide emitendina kohustatud nii tegema, või vabatahtlikult, peaks olema piisav, et range rotatsiooniperiood kohaldub üksnes ühe reitinguagentuuri suhtes. Siiski ei peaks ka sellisel juhul ületama emitendi ja täiendavate reitinguagentuuride vaheline ärisuhe kuut aastat.

- (9) Reitinguagentuuride rotatsiooni nõuet tuleks täita usaldusväärsel viisil, et sellel oleks mõte. Rotatsiooninõue ei täida eesmärki, kui lahkuv reitinguagentuur võib jälle pakkuda reitinguandmise teenust samale emitendile liiga lühikese aja järel. Seepärast on asjakohane näha ette sobiv aeg, mille jooksul ei või sama emitent uuesti volitada kõnealust reitinguagentuuri andma reitingut. Kõnealune periood peaks olema piisavalt pikk, et alustav reitinguagentuur saaks emitendile tõhusalt osutada reitinguandmise teenust, et tagada, et emitenti saaks tõeliselt uurida teistsuguse lähenemisviisi alusel ja tagada, et uue reitinguagentuuri antud krediidireitingud oleksid piisavalt jätkusuutlikud. Kõnealune periood peaks tagama, et emitent ei saa tugineda mugavatele kokkulepetele ainult kahe reitinguagentuuriga, mis pidevalt vahetaksid teineteist välja, kuna sellega säiliks tuttavlikkuse oht. Sellest tulenevalt peaks aeg, mille jooksul lõpetav reitinguagentuur ei peaks emitendile osutama reitinguandmise teenust, olema üldiselt neli aastat.
- (10) Reitinguagentuuri vahetamine suurendab ohtu, et hinnatava üksuse kohta läheb kaduma teave, mille on saanud lõpetav reitinguagentuur. Selle tulemusena peab alustav reitinguagentuur tegema märkimisväärseid jõupingutusi, et saada ülesande täitmiseks vajalikud teadmised. Sujuva ülemineku peaks siiski tagama nõue, et lõpetav reitinguagentuur edastab hinnatava ettevõtte või instrumendi kohta alustavale reitinguagentuurile olulise teabe.
- (11) Nõue emitentidele korrapäraselt vahetada seda reitinguagentuuri, kelle nad volitavad andma reitingut, on vastavuses taotletava eesmärgiga. See nõue kehtib ainult teatavatele reguleeritud asutustele (registreeritud reitinguagentuurid), kes osutavad teenuseid, mis mõjutavad avalikku huvi (krediidireitingud, mida saab kasutada regulatiivsetel eesmärkidel) teatavatel tingimustel („emitent maksab” mudel). Privileegiga, et reitinguagentuuri teenustel loetakse olevat oluline osa finantsteenuste turu reguleerimisel ja teda tunnustatakse selle funktsiooni täitjana, kaasneb kohustus täita teatavaid kohustusi, et tagada sõltumatus ja sõltumatuse maine igas olukorras. Reitinguagentuur, kes ei saa osutada krediidireitingu andmise teenust teatavale emitendile, võib siiski osutada seda teenust teistele emitentidele. Turuolukorras, kus rotatsiooninõue kehtib kõigile osalistele, tekivad uued ärivõimalused, kuna reitinguagentuuri peavad vahetama kõik emitendid. Peale selle võivad reitinguagentuurid alati anda samale emitendile krediidireitinguid omal algatusel, võttes aluseks oma kogemuse. Tellimata reitinguid ei piira „emitent maksab” mudel ja seega ohustavad neid võimalikud huvide konfliktid vähem. Emitentide jaoks reitinguagentuuriga ärisuhte maksimaalse kestuse kehtestamine või nõue rohkem kui ühe reitinguagentuuri palkamise kohta piirab samuti nende äritegevuse vabadust.

Selline piirang on siiski vajalik avaliku huvi põhjustel, võttes arvesse vastuolu „emitent maksab” mudeli ja reitinguagentuuri vajaliku sõltumatuse vahel, et tagada sõltumatud krediidireitingud, mida saaksid kasutada investorid regulatiivsetel eesmärkidel. Samal ajal ei lähe kõnealused piirangud kaugemale sellest, mida on vaja ja mida võiks pigem näha elemendina, mis tõstab emitentide krediidikvaliteeti teiste osaliste ja kokkuvõttes turu silmis.

- (12) Riigireitingutel on üks eripära, nimelt ei kohaldata „emitent maksab” mudelit. Selle asemel antakse enamik reitinguid omal algatusel, luues sellega aluse asjaomase riigi finantseerimisasutuste nii tellitud kui ka tellimata reitingutele. Seepärast ei ole vaja nõuda nende reitinguagentuuride roteerumist, kes annavad riigireitinguid.
- (13) Reitinguagentuuri sõltumatust hinnatavast üksusest mõjutavad ka hinnatava üksuse oluliste aktsionäride võimalikud huvide konfliktid: reitinguagentuuri aktsionär võib olla ka hinnatava üksuse või seotud kolmanda isiku haldus- või järelevalvenõukogu liige. Määruse (EÜ) nr 1060/2009 nõuded käsitlevad sellist tüüpi olukorda ainult seoses huvide konfliktidega, mille on põhjustanud reitinguanalüütikud, isikud, kes kiidavad heaks reitingud, või teised reitinguagentuuri töötajad. Määruses ei nimetata aga võimalikku huvide konflikti, mille on põhjustanud reitinguagentuuri aktsionärid või liikmed. Et parandada reitinguagentuuride sõltumatuse tajumist hinnatavatest üksustest, on asjakohane laiendada olemasolevaid nõudeid, mida kohaldatakse reitinguagentuuride töötajate põhjustatud huvide konfliktide suhtes, ka nendele huvide konfliktidele, mille põhjustavad aktsionärid või liikmed, kes omavad reitinguagentuuris märkimisväärset positsiooni. Seega peaks reitinguagentuur keelduma krediidireitingute andmisest või andma teada, et krediidireiting võib olla kallutatud, kui aktsionär või liige, kellel on 10 % kõnealuse agentuuri häälest, on samuti hinnatava üksuse haldus- või järelevalvenõukogu liige või on investeerinud hinnatavasse üksusesse. Veelgi enam, kui aktsionäril või liikmel on võimalus oluliselt mõjutada reitinguagentuuri äritegevust, ei peaks kõnealune isik osutama konsultatsiooni- või nõustamisteenust hinnatavale üksusele või seotud kolmandale isikule seoses selle äri- või juriidilise struktuuri, varade, kohustiste või tegevustega.
- (14) Sõltumatuse ja huvide konfliktide ennetamise nõuded võivad muutuda ebatõhusaks, kui reitinguagentuurid ei ole üksteisest sõltumatud. Nende nõuete toimivaks kohaldamiseks on vaja piisavalt suurt hulka reitinguagentuure, mis ei ole seotud ei rotatsiooni tõttu lõpetava reitinguagentuuriga ega samale emitendile paralleelselt reitingut andva reitinguagentuuriga. Kui emitendil ei ole hetke turuolukorras piisavat valikut reitinguagentuuride hulgast, muutuvad ebatõhusaks nõuded, mille eesmärk on parandada sõltumatuse tingimusi. Seepärast on asjakohane nõuda, et rotatsiooni korral on lõpetav ja alustav reitinguagentuur ning samale emitendile paralleelselt reitinguteenust osutavad kaks reitinguagentuuri üksteisest rangelt eraldatud. Asjaomased reitinguagentuurid ei tohiks olla omavahel seotud läbi kontrolli, kuuluda samasse reitinguagentuuride gruppi, olla mis tahes teise agentuuri aktsionärid või liikmed ega suuta kasutada selles hääleõigusi, samuti ei tohiks nad omada võimalust määrata mis tahes teise reitinguagentuuri haldus- või järelevalvenõukogu või juhatuse liikmeid.
- (15) Seda, kuidas tajutakse reitinguagentuuride sõltumatust, mõjutaks eriti asjaolu, kui samad aktsionärid või liikmed investeerivad eri reitinguagentuuridesse, mis ei kuulu samasse reitinguagentuuride gruppi, kui investering saavutab teatava taseme, mis võimaldaks nendel aktsionäridel või liikmetel mõjutada teataval määral agentuuri

ärитеgevust. Seepärast on reitinguagentuuride sõltumatus (ja sõltumatus tajumise) tagamiseks asjakohane näha ette rangemad nõuded seoses reitinguagentuuride ja nende aktsionäride suhetega. Sel põhjusel ei tohiks keegi omada samal ajal 5 %-list või suuremat osalust rohkem kui ühes reitinguagentuuris, välja arvatud juhul, kui agentuurid kuuluvad samasse gruppi.

- (16) Eesmärk tagada reitinguagentuuride piisav sõltumatus tingib, et investorid ei tohiks samal ajal omada rohkem kui ühes reitinguagentuuris investeringuid, mis moodustavad investeringutest 5 % või rohkem. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. detsembri 2004. aasta direktiiviga 2004/109/EÜ (läbipaistvuse nõuete ühtlustamise kohta teabele, mis kuulub avaldamisele emitentide kohta, kelle väärtpaberid on lubatud reguleeritud turul kauplemisele)⁶ nõutakse, et need isikud, kes kontrollivad noteeritud äriühingus 5 % häälest, avalikustavad selle muu hulgas investorite huvides, et nad oleks teadlikud muutustest sellise äriühingu hääle struktuuris. 5 % häälest loetakse seega oluliseks osaluseks, mis võib mõjutada äriühingu hääle struktuuri. Seepärast on asjakohane kasutada 5 % taset samaaegselt rohkem kui ühte reitinguagentuuri investeerimise piiramisel. Seda meetet ei saa pidada eaproportsionaalseks, võttes arvesse asjaolu, et kõik registreeritud reitinguagentuurid liidus on noteerimata äriühingud, seega ei kohaldata nende suhtes läbipaistvus- ja menetlusnõudeid, mida kohaldatakse ELis noteeritud äriühingute suhtes. Noteerimata äriühinguid juhitakse sageli aktsionäride protokollide ja kokkulepetega ning aktsionäride ja liikmete arv on tavaliselt väike. Seepärast võib isegi vähemuspositsioonil olla noteerimata reitinguagentuuris mõju. Siiski, et tagada, et puhtalt majanduslikud investeringud reitinguagentuuridesse on siiski võimalikud, ei peaks laiendama samal ajal rohkem kui ühte reitinguagentuuri investeerimist investeringutele, mida vahendab kollektiivne investeerimisskeem, mida juhib kolmas isik, kes on sõltumatu investorist, ja mis ei ole investori mõju all.
- (17) Uued nõuded, mis piiravad emitendi ja reitinguagentuuri vahelise ärisuhte kestust, kujundaks liidus oluliselt ümber krediidireitingute turu, mis praegusel ajal on suures osas koondunud. Uued turuvõimalused tekisid väikestel ja keskmise suurusega reitinguagentuuridel, kes peaks veel arenema, et võtta vastu uute nõuete jõustumisele järgnevate esimeste aastate väljakutse. Need arengud lisaksid turule tõenäoliselt mitmekülgset. Uute nõuete eesmärgid ja mõju oleksid aga ohus, kui nende esimeste aastate jooksul takistaksid suured reitinguagentuurid konkurentidel usaldusväärsete alternatiivide loomist, ostes teised reitinguagentuurid üles. Krediidireitingute turu jätkuv koondumine, mida tingivad suured sissetöötanud tegijad, vähendaks registreeritud reitinguagentuuride arvu, tekitades seega emitendile valikuprobleeme hetkel, mil ta on seadusega kohustatud määrama ühe või mitu reitinguagentuuri, ning häiriks uute nõuete ladusat toimimist. Veelgi olulisem, suurte sissetöötatud reitinguagentuuride juhitud jätkuv koondumine takistaks eelkõige turul mitmekesisuse tekkimist.
- (18) Mõju, mis on sõltumatust ja huvide konfliktide ennetamist nõudvatel nõuetel, mille kohaselt reitinguagentuurid ei tohiks pika aja jooksul osutada krediidireitingualaseid teenuseid samale emitendile, võib jääda saavutamata, kui reitinguagentuuridel lubatakse saada otse või kaudselt teiste reitinguagentuuride aktsionäriks või liikmeks.

⁶ ELT L 390, 31.12.2004, lk 38.

- (19) Oluline on tagada, et reitinguandmise meetodite muutmine ei muudaks meetodeid vähem karmiks. Selleks peaks emitentidel, investoritel ja teistel huvitatud isikutel olema võimalus kommenteerida reitinguandmise meetodi mis tahes kavandatud muutmist. See aitab neil mõista uute meetodite taga olevaid põhjusi ja kõnealuseid muudatusi. Kavandatud meetodite kohta emitentide ja investorite tehtud kommentaarid võivad anda reitinguagentuuridele väärtuslikku teavet meetodi kindlaksmääramisel. Peale selle peaks ESMA enne meetodite rakendamist kontrollima ja kinnitama uute reitinguandmise meetodite vastavust määruse (EÜ) nr 1060/2009 artikli 8 lõikele 3 ja asjaomasele regulatiivsele tehnilisele standardile. ESMA peaks kontrollima, et kavandatud meetodid on ranged, süsteemsed, järjepidevad ja need tuleb kinnitada, võttes aluseks ajaloolise kogemuse, sealhulgas järeltestimise. Selline kontrollimenetlus ei peaks siiski andma ESMA-le õigust hinnata kavandatud meetodi asjakohasust või meetodi rakendamise järel antud krediidireitingute sisu.
- (20) Struktureeritud finantsinstrumentide keerukuse tõttu ei ole reitinguagentuuridel alati õnnestunud tagada sellistele instrumentidele antud krediidireitingute kõrget kvaliteeti. See on vähendanud turu usaldust sellist tüüpi krediidireitingute vastu. Usalduse taastamiseks oleks asjakohane nõuda, et emitendid või nendega seotud kolmandad isikud kaasavad kaks eri reitinguagentuuri struktureeritud finantsinstrumentidele reitingu andmisesse, mis võiks viia erinevate või konkureerivate hinnanguteni. See võiks vähendada ka liigset tuginemist ühele krediidireitingule.
- (21) Euroopa Parlamendi ja nõukogu [kuupäev] direktiiviga xxx/xx/EL, mis käsitleb krediidasutuste tegevuse alustamise tingimusi ning krediidasutuste ja investeerimisühingute usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet,⁷ on kehtestatud nõue, et pangad ja investeerimisühingud hindavad nende üksuste ja finantsinstrumentide krediidiriski, millesse nad investeerivad ise, ega tugine selles küsimuses välisreitingutele. Seda nõuet tuleks laiendada teistele liidu õigusaktidega reguleeritud finantseerimisasutustele, sealhulgas investeeringu valitsejatele. Liikmesriikidel ei tohiks olla õigust kehtestada nõudeid, mis võimaldavad kõnealustel investoritel rohkem tugineda välisreitingutele.
- (22) Peale selle parandataks investorite võimalusi hinnata teadlikult struktureeritud finantsinstrumentide krediidikvaliteeti, kui investoritel oleks piisavalt teavet nende instrumentide kohta. See vähendab investorite sõltuvust krediidireitingutest. Lisaks suurendaks asjaomase teabe avaldamine struktureeritud finantsinstrumentide kohta konkurentsi reitinguagentuuride hulgas, kuna see võiks suurendada omal algatusel antud reitingute arvu.
- (23) Investoritel, emitentidel ja teistel huvitatud isikutel peaks olema juurdepääs ajakohasele reitinguid käsitlevale teabele kesksel veebilehel. ESMA loodud Euroopa reitinguindeks (EURIX) peaks võimaldama investoritel hõlpsasti võrrelda kõiki olemasolevaid reitinguid seoses teatava hinnatud üksusega ning varustama neid keskmiste reitingutega. Selleks et investoritel oleks võimalik võrrelda samale üksusele eri reitinguagentuuride antud reitinguid, on vaja, et reitinguagentuurid kasutaksid ühtset reitinguskaalat, mille töötab välja ESMA ja võtab vastu komisjon regulatiivse tehnilise standardina. Ühtse reitinguskaala kasutamine peaks olema kohustuslik ainult EURIXi veebilehel reitingute avaldamiseks, kuna reitinguagentuuridel peaks oma

⁷ ELT C , , lk .

veebisaidil reitingute avaldamisel olema õigus kasutada nende oma reitinguskaalasid. Ühtse reitinguskaala kohustuslikul kasutamisel ei peaks olema ühtlustav mõju reitinguagentuuride meetoditele ja menetlustele, vaid see peaks piirduma sellega, et reitingud tehakse võrreldavaks. On oluline, et EURIXi veebilehel on lisaks agregeeritud reitinguindeksile esitatud kõik võimalikud reitingud instrumentide kaupa, et investorid saaksid enne investeerimisotsuse tegemist kaaluda kõiki võimalikke arvamusi. Agregeeritud reitinguindeks võib aidata investoritel saada esimese näidu üksuse krediitkvaliteedi kohta. EURIX võiks aidata väiksematel ja uutel reitinguagentuuridel muutuda nähtavamaks. Euroopa reitinguindeks täiendaks teavet ajalooliste tegevusandmete kohta, mille reitinguagentuurid peavad avaldama ESMA keskses teabehoidlas. Euroopa Parlament toetas sellise Euroopa reitinguindeksi loomist 8. juuni 2011. aasta resolutsioonis reitinguagentuuride kohta⁸.

- (24) Krediidireitingutel, olgu need antud regulatiivsel eesmärgil või mitte, on oluline mõju investeerimisotsustele. Seega on reitinguagentuuridel oluline vastutus investorite ees, tagades, et nad järgivad määruse (EÜ) nr 1060/2009 nõudeid, nii et nende reitingud on sõltumatud, objektiivsed ja piisava kvaliteediga. Kui puudub lepinguline suhe reitinguagentuuri ja investori vahel, ei ole investoril alati lihtne sundida agentuuri olema tema uhtes vastutustundlik. Seepärast on oluline näha ette nende investorite õigus õiguskaitsele, kes tuginesid krediidireitingule, mis ei olnud kooskõlas määrusega (EÜ) nr 1060/2009. Investoritel peaks olema võimalus pidada reitinguagentuuri vastutavaks kõnealuse määruse sellisest rikkumisest tingitud mis tahes kahju eest, millel on mõju reitingule. Rikkumised, mis ei mõjuta reitingut, nt läbipaistvuskohustuste rikkumised, ei peaks käivitama tsiviilvastutusega seotud nõudeid.
- (25) Reitinguagentuure saab pidada vastutavaks ainult siis, kui nad tahtlikult või suure hooletusega rikuvad määrusega (EÜ) nr 1060/2009 kehtestatud kohustusi. See süükriteerium tähendab, et reitinguagentuurid ei peaks saama hüvitusnõudeid, kui nad eiravad määruse kohaseid individuaalseid kohustusi, eiramata oma ülesandeid tõsisel viisil. See süükriteerium on asjakohane, kuna reitinguagentuuri tegevus hõlmab teataval määral keeruliste majandustegurite hindamist ja eri meetodite rakendamine võib anda tulemuseks eri reitingud, millest ühtegi ei saa pidada valeks.
- (26) Oluline on pakkuda investoritele tõhusat õigust õiguskaitsele reitinguagentuuride vastu. Kuna investoritel puudub täpne ülevaade reitinguagentuuride sisemenetluste kohta, tundub olevat asjakohane kasutada tõendamiskohustuse ümberpöörämist seoses rikkumise ja rikkumise mõjuga reitingu tulemusele, kui investor on mõistlikul seisukohal, et selline rikkumine on aset leidnud. Samas peaks tõendamiskohustus seoses kahju olemasoluga ja kahju tekitanud rikkumise põhjuslikkus, mis mõlemad on pigem seotud investori valdkonnaga, olema täielikult investoril.
- (27) Seoses küsimustega, mis on seotud reitinguagentuuri tsiviilvastutusega ja mis ei ole käesoleva määrusega hõlmatud, peaksid sellised küsimused kuuluma kohaldatava siseriikliku õiguse alla vastavalt rahvusvahelise eraõiguse asjaomastele eeskirjadele. Milline on pädev kohus tegema otsust investori esitatud tsiviilvastutust käsitleva kaebuse kohta, tuleks määrata rahvusvahelise kohtualluvuse asjaomaste eeskirjade alusel.

⁸ 2010/2302(INI).

- (28) Asjaolu, et kutselised investorid, sealhulgas investeringu valitsejad, on kohustatud ise hindama varade krediitkvaliteeti, ei peaks kohtuid takistama tegemast otsust, et käesoleva määruse rikkumine reitinguagentuuri poolt on põhjustanud kahju investorile, kelle ees on reitinguagentuuril vastutus. Kuigi käesoleva määrusega parandatakse investorite võimalusi hinnata ise riske, on neil jätkuvalt reitinguagentuuridest piiratum juurdepääs teabele. Eriti just väiksematel investoritel on sageli piiratud võime kriitiliselt vaadata üle reitinguagentuuri antud välisreiting.
- (29) Et veelgi leevendada huvide konflikte ja toetada ausat konkurentsi krediitdireitingute turul, on oluline tagada, et reitinguagentuuride poolt klientidelt võetavad tasud ei oleks diskrimineerivad. Sama tüüpi teenuse eest võetavad erinevad tasud oleksid õigustatud üksnes juhul, kui eri klientidele selle teenuse osutamise kulud tegelikult erinevad. Lisaks ei tohiks kõnealuselt emitendilt reitinguteenuse eest nõutud tasud sõltuda tehtud töö tulemusest või seotud (kõrvalteenused) teenuste osutamisest. Et oleks võimalik teostada tõhusat järelevalvet kõnealuste nõuete täitmise üle, peaksid reitinguagentuurid ESMA-le avaldama igalt oma kliendilt saadud tasud ja oma üldise hinnapoliitika.
- (30) Et toetada ajakohaste ja usaldusväärsete riigireitingute andmist ja muuta kasutajatele lihtsamaks nende mõistmine, on oluline reitingud korrapäraselt üle vaadata. Samuti on oluline suurendada läbipaistvust seoses läbiviidud uurimistöö, reitinguandmise ettevalmistamiseks määratud töötajate ja riigivõlga seoses reitinguagentuuride antud krediitdireitingu aluseks olevate eeldustega.
- (31) Praegu nõutakse, et hinnatavale üksusele tuleb reitingust teatada 12 tundi enne selle avaldamist. Et vältida teatamist väljaspool tööaega ja et anda hinnatavale üksusele piisavalt aega kontrollida reitingu aluseks olevate andmete korrektsust, tuleks täpsustada, et hinnatavat üksust tuleks teavitada terve tööpäev enne reitingu või reitingu väljavaate avaldamist.
- (32) Võttes arvesse riigireitingute eripära ja et vähendada volatiilsuse ohtu, on asjakohane nõuda, et reitinguagentuurid avaldavad kõnealused reitingud alles pärast liidus asuvate kauplemiskohtade sulgemist ja vähemalt üks tund enne nende avamist.
- (33) Finantsteenuste valdkonna tehnilised standardid peaksid tagama ühtsuse ja hoiustajate, investorite ja tarbijate piisava kaitse kogu liidus. Kuna ESMA-l on põhjalikud eriteadmised, on tõhus ja asjakohane teha talle ülesandeks töötada komisjonile esitamiseks välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, mille puhul ei ole vaja teha poliitilisi otsuseid.
- (34) Komisjon peaks võtma vastu ESMA välja töötatud regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu seoses järgmisega: üleandmistoimiku sisu reitinguagentuuri asendamise korral teiseaga; emitentide struktureeritud finantsinstrumentide kohta esitatava teabe sisu, esitamise sagedus ja esitamise viis; reitinguagentuuride kasutatava standardireitinguskaala ühtlustamine, teabe esitamine, sealhulgas seoses EURIXiga reitinguagentuuride ESMA-le esitatavate aruannete struktuur, vorm, meetod ja esitamise aeg; reitinguagentuuride võetavate tasusid käsitlevate aruannete sisu ja vorm, et ESMA saaks teostada pidevat järelevalvet. Komisjon peaks kõnealused standardid võtma vastu delegeeritud õigusaktidena vastavalt aluslepingu artiklile 290 ja määruse (EL) 1095/2010 artiklitele 10–14.

- (35) Määrusega (EÜ) nr 1060/2009 on lubatud kasutada kolmandas riigis antud reitinguid regulatiivsetel eesmärkidel, kui need on andnud reitinguagentuurid, kes on sertifitseeritud vastavalt artiklile 5, või heaks kiitnud liidus asuvad reitinguagentuurid vastavalt kõnealuse määruse artikli 4 lõikele 3. Sertifitseerimiseks on vaja, et komisjon on võtnud vastu otsuse, et kolmanda riigi reitinguagentuuride regulatiivne kord on samaväärne, ning heakskiitmiseks on vaja, et kolmanda riigi reitinguagentuuri tegevus vastab nõuetele, mis on vähemalt sama ranged kui asjaomased ELi nõuded. Käesoleva määrusega kehtestatud mõned sätted ei peaks kohalduma samaväärsuse ja heakskiitmise hindamise suhtes. Nii on see sätete puhul, millega kehtestatakse kohustused üksnes emitentidele, mitte reitinguagentuuridele. Peale selle peaks käesolevas kontekstis jätma käsitlemata artiklid, mis on pigem seotud ELis reitinguturu struktuuriga, mitte reitinguagentuuride tegevusega. Et anda kolmandatele riikidele piisavalt aega ajakohastada oma õigusraamistikke seoses ülejäänud uute oluliste sätetega, peaks viimaseid kohaldama ainult samaväärsuse ja heakskiitmise hindamiseks 1. juunist 2014. On oluline meenutada sellega seoses, et kolmanda riigi õiguskord ei pea olema identne käesoleva määruse nõuetega. Nagu juba märgitud määruuses (EÜ) nr 1060/2009, peaks selleks, et olla samaväärne või sama karm kui ELi õiguskord, olema piisav, et kolmanda riigi õiguskorraga saavutatakse praktikas samad eesmärgid ja sama mõju.
- (36) Kuna käesoleva määruse eesmarke, nimelt kindlustada reitinguagentuuride sõltumatus, toetada nõuetekohaseid reitinguandmise menetlusi ja meetodeid, vähendada riigireitingutega seonduvaid riske, vähendada turuosaliste liigse krediidireitingutele tuginemise riski ning tagada investorite õiguskaitse, ei ole liikmesriikide tasandil võimalik piisavalt saavutada ning seda on üleeuroopalise struktuuri ja krediidireitingute alase tegevuse mõju järelevalve teostamiseks parem saavutada liidu tasandil, võib liit võtta vastu meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (37) Seepärast tuleks määrust (EÜ) nr 1060/2009 vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1
Määruse (EÜ) nr 1060/2009 muutmise

Määrust (EÜ) nr 1060/2009 muudetakse järgmiselt.

- 1) Artikkel 1 asendatakse järgmisega.

„Artikkel 1

Reguleerimise

Käesoleva määrusega kehtestatakse ühtne regulatiivne lähenemisviis, et edendada krediidireitingualase tegevuse terviklikkust, läbipaistvust, vastutustunnet, head valitsemistava ja usaldusväärsust, aidates parandada liidus antud krediidireitingute kvaliteeti, andes seeläbi panuse siseturu sujuvale toimimisele ning saavutades ühtlasi tarbijate ja investorite kõrgetasemeline kaitse. Sellega kehtestatakse

krediidireitingute andmise tingimused ja reitinguagentuuride organisatsiooni ja tegevuse eeskirjad, sealhulgas nende aktsionärid ja liikmed, et suurendada reitinguagentuuride sõltumatust, vältida huvide konflikte ja parandada tarbija ja investori kaitset.

Käesoleva määrusega kehtestatakse liidus asuvate emitentide, algatajate ja sponsorite kohustused seoses struktureeritud finantsinstrumentidega.”

- 2) Artikli 2 lõikes 1 asendatakse sõna „ühenduses” sõnaga „liidus”.
- 3) Artikli 3 lõiget 1 muudetakse järgmiselt.
 - a) punktis g asendatakse sõna „ühenduse” sõnaga „liidu”;
 - b) punktis m asendatakse sõna „ühenduses” sõnaga „liidus”;
 - c) Lisatakse järgmised punktid:
 - „s) „emitent” – emitent, nagu määratletud direktiivi 2003/71/EÜ artikli 2 lõike 1 punktis h;
 - t) „algataja” – direktiivi 2006/48/EÜ artikli 4 punktis 41 määratletud algataja [varem „laenude algne väljastaja”];
 - u) „sponsor” – direktiivi 2006/48/EÜ artikli 4 punktis 42 määratletud sponsor [varem „tehingu korraldaja”];
 - v) „riigireiting”:
 - i) krediidireiting, kui hinnatav üksus on riik või riigi piirkondlik või kohalik ametiasutus;
 - ii) krediidireiting, kui võla- või finantskohustuse, võlaväärtpaberi või muu finantsinstrumendi väljaandja on riik või riigi piirkondlik või kohalik ametiasutus;
 - w) „reitingu väljavaade” – arvamus seoses krediidireitingu tõenäolise muutumise suunaga lühikeses ja keskmises perspektiivis.”;
- 4) Artiklit 4 muudetakse järgmiselt:
 - a) lõike 1 teises lõigus asendatakse sõna „ühenduses” sõnaga „liidus”;
 - b) lõikes 2 asendatakse sõna „ühenduses” sõnaga „liidus”;
 - c) lõiget 3 muudetakse järgmiselt:
 - i) sissejuhatavas lauses asendatakse sõna „ühenduses” sõnaga „liidus”;
 - ii) punkt b asendatakse järgmisega:

„reitinguagentuur on kontrollinud ja suudab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1095/1060 asutatud Euroopa

järelevalveasutusele (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve) (*) (edaspidi „ESMA”) jätkuvalt tõendada, et kolmanda riigi reitinguagentuuri krediidireitingualane tegevus, mille tulemusena antakse kinnitatav krediidireiting, vastab vähemalt sama rangetele nõuetele, nagu on sätestatud artiklites 6–12, välja arvatud artiklites 6a, 8a, 8b ja 11a.

(*) ELT L 331, 15.12.2010, lk 84.”;

d) lõikes 4 asendatakse sõna „ühenduses” sõnaga „liidus”;

5) Artiklit 5 muudetakse järgmiselt:

a) lõikes 1 asendatakse sõna „ühenduses” sõnaga „liidus”;

b) lõike 6 teise lõigu punkt b asendatakse järgmisega:

„b) kõnealuse kolmanda riigi reitinguagentuuride suhtes kohaldatakse õiguslikult siduvaid eeskirju, mis on samaväärsed nendega, mis on sätestatud artiklites 6–12 ja I lisas, välja arvatud artiklites 6a, 8a, 8b ja 11a; ning”;

c) lõige 8 asendatakse järgmisega:

„Artiklite 20, 23b ja 24 sätteid kohaldatakse sertifitseeritud reitinguagentuuride ja nende antud krediidireitingute suhtes.”;

6) Lisatakse järgmised artiklid 5a ja 5b:

„Artikkel 5a

Finantseerimisasutuste liigne tuginemine krediidireitingutele

Krediidiasutused, investeerimisühingud, kindlustus- ja edasikindlustusandjad, tööandjapensioni kogumisasutused, investeerimis- ja valitsemisäriühingud, alternatiivsete investeerimisfondide valitsejad ning kesksed vastaspoolde, nagu määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu xx xxx 201x. aasta määruses (EL) nr xx/201x börsiväliselt kaubeldavate tuletisinstrumentide, kesksete vastaspoolte ja kauplemisteabehoidlate kohta,⁹ peavad ise hindama krediidiriski ning nad ei tugine üksnes ja mehaaniliselt krediidireitingutele, hinnates üksuse või finantsinstrumendi krediidikvaliteeti. Kõnealuste ettevõtete järelevalve eest vastutavad pädevad asutused kontrollivad hoolega ettevõtete krediidihindamise menetluse asjakohasust.

Artikkel 5b

Euroopa järelevalveasutuste ja Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu tuginemine krediidireitingutele

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1093/2010 asutatud Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Pangandusjärelevalve) (*) (EBA), Euroopa Parlamendi

⁹ ELT L ..., lk.

ja nõukogu määrusega (EL) nr 1094/2010 asutatud Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve) (**) (EIOPA) ning ESMA ei osuta krediidireitingutele oma suunistes, soovitudes ega tehniliste standardite eelnõus, kui selline viide võib käivitada pädevate asutuste või finantsturu osaliste mehaanilise tuginemise krediidireitingutele. Selle kohaselt ning hiljemalt 31. detsembriks 2013 vaatavad EBA, EIOPA ja ESMA läbi kõik olemasolevad suunised ja soovitud ja vajaduse korral kõrvaldavad kõik viited krediidireitingutele.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrusega (EL) nr 1092/2010 (finantssüsteemi makrotasandi usaldatavusjärelevalve kohta Euroopa Liidus ja Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu asutamise kohta) (***) asutatud Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu (ESRB) ei osuta krediidireitingutele oma hoiatustes ja soovitudes, kui selline viide võib käivitada mehaanilise tuginemise krediidireitingutele.

* EL T L , , lk .

** EL T L 331, 15.12.2010, lk 48.

*** EL T L 331, 15.12.2010, lk 1.”;

7) Artikli 6 lõige 1 asendatakse järgmisega.

„1. Reitinguagentuur võtab kõik vajalikud meetmed tagamaks, et krediidireitingu või selle väljavaate andmist ei mõjuta ükski olemasolev või võimalik huvide konflikt või ärisuhe, mis on seotud krediidireitingut või selle väljavaadet andva reitinguagentuuri, selle juhatuse, krediidireitingu väljatöötamisega seotud analüütikute, töötajate või teiste füüsilistesse isikutega, kelle pakutavad teenused on reitinguagentuuri käsutuses või kontrolli all, või selle kontrolliga otseselt või kaudselt seotud isikutega.”;

8) Lisatakse järgmised artiklid 6a ja 6b:

„Artikkel 6a

Huvide konfliktid seoses investeringutega reitinguagentuuri

1. Reitinguagentuuri aktsionär või liige, kes omab vähemalt 5 % kapitalist või häälest kõnealus agentuuris, ei

- a) oma 5 % või rohkem mis tahes teise reitinguagentuuri kapitalist. Seda keeldu ei kohaldata osaluste suhtes hajutatud investeerimiskavades, sealhulgas niisugustes valitsetud fondides nagu pensioni- või elukindlustusfondid, eeldusel et kõnealune osalus hajutatud investeerimiskavades ei pane reitinguagentuuri aktsionäri või liiget olukorda, kus ta saab avaldada olulist mõju kõnealuste kavade äritegevusele;
- b) oma õigust või volitust kasutada 5 % või rohkem häälest mis tahes muus reitinguagentuuris;
- c) oma õigust või volitust määrata või kõrvaldada mis tahes teise reitinguagentuuri juhatuse või haldus- või järelevalveorgani liikmeid;

- d) ole mis tahes teise reitinguagentuuri juhatuse või haldus- või järelevalveorgani liige;
- e) oma volitust rakendada ega praktikas rakenda valitsevat mõju ega teosta kontrolli mis tahes teise reitinguagentuuri üle.

2. Käesolevat artiklit ei kohaldata investeringute suhtes teises reitinguagentuuris, mis kuulub samale reitinguagentuuride grupile.

Artikkel 6b

Maksimaalne lepingulise suhte kestus reitinguagentuuriga

1. Kui reitinguagentuur on sõlminud lepingu emitendi või temaga seotud kolmanda isikuga kõnealusele emitendile krediidireitingu andmiseks, ei anna ta kõnealusele emitendile reitinguid enam kui kolme aasta pikkuseks perioodiks.

2. Kui reitinguagentuur on sõlminud emitendi või temaga seotud kolmanda isikuga lepingu krediidireitingute andmiseks kõnealuse emitendi võlainstrumentidele, kohaldatakse järgmisi sätteid:

- a) kui need krediidireitingud antakse perioodi jooksul, mis on pikem kui esialgne 12kuuline periood, kuid lühem kui kolm aastat, ei anna reitinguagentuur kõnealustele võlainstrumentidele järgmisi krediidireitinguid alates hetkest, kui reiting on antud kümnele võlainstrumendile;
- b) kui 12kuulise algperioodi jooksul on antud vähemalt kümme krediidireitingut, ei anna kõnealune reitinguagentuur järgmisi krediidireitinguid kõnealustele võlainstrumentidele pärast kõnealuse perioodi lõppu;
- c) kui antud on alla kümne krediidireitingu, ei anna reitinguagentuur järgmisi krediidireitinguid kõnealustele võlainstrumentidele alates hetkest, kui täitub kolmeaastane periood.

3. Kui emitent on sõlminud lepingu seoses sama küsimusega rohkem kui ühe reitinguagentuuriga, kohaldatakse lõigetes 1 ja 2 osutatud piiranguid üksnes ühe agentuuri suhtes. Samas ei ole ühelgi nendest agentuuridest emitendiga lepingulist suhet üle kuue aasta.

4. Lõigetes 1–3 osutatud reitinguagentuur ei sõlmi lepingut emitendi või tema võlainstrumentidele krediidireitingu andmiseks neljaks aastaks alates lõigetes 1–3 osutatud lepingulise suhte maksimaalse kestuse lõpust.

Esimest lõiku kohaldatakse ka järgmise suhtes:

- a) Reitinguagentuur, kes kuulub samasse reitinguagentuuride gruppi lõigetes 1 ja 2 osutatud reitinguagentuuriga;
- b) reitinguagentuur, kes on lõigetes 1 ja 2 osutatud reitinguagentuuri aktsionär või liige;

- c) reitinguagentuur, kelles lõigetes 1 ja 2 osutatud reitinguagentuur on aktsionär või liige.

5. Lõikeid 1–4 ei kohaldata riigireitingute suhtes.

6. Kui pärast lepingulise suhte maksimaalse kestuse lõppu vastavalt lõigetele 1 ja 2 vahetatakse reitinguagentuur teise reitinguagentuuri vastu välja, esitab olemasolev reitinguagentuur alustavale reitinguagentuurile üleandmistoimiku. Kõnealune toimik hõlmab asjaomast teavet hinnatava üksuse ja võlainstrumentide kohta, mis võib mõistlikul määral olla vajalik, et tagada olemasoleva reitinguagentuuri antud reitingute võrreldavus.

Olemasolev reitinguagentuur suudab ESMA-le tõestada, et kõnealune teave on alustavale reitinguagentuurile esitatud.

7. ESMA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et määratleda tehnilised nõuded lõikes 5 osutatud üleandmistoimiku sisule.

ESMA esitab kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile 1. jaanuariks 2013.

Komisjonile delegeeritakse volitused võtta vastu kolmandas lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid määruse (EL) nr 1095/2010 artiklites 10–14 sätestatud korras.

- 9) Artikli 7 lõige 5 asendatakse järgmisega:

„5. Krediidireitingu analüütikute ja krediidireitinguid või reitingu väljavaateid heakskiitvate isikute tasustamine ja sooritus hindamine ei tohi sõltuda tulust, mida reitinguagentuur saab hinnatavatelt ettevõtetelt või seotud kolmandatelt isikutelt.”;

- 10) Artiklit 8 muudetakse järgmiselt:

- a) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Reitinguagentuur võtab vastu, rakendab ja jõustab asjakohaseid meetmeid, et tagada tema antavate krediidireitingute ja reitingute väljavaadete põhinemine kogu reitinguagentuurile kättesaadava teabe põhjalikul analüüsil, mis on analüüsimise seisukohalt vastavalt reitingu andmise meetoditele asjakohane. Agentuur võtab kõik vajalikud meetmed, et krediidireitingute ja nende väljavaadete koostamiseks kasutatav teave oleks piisavalt kvaliteetne ja pärineks usaldusväärsest allikast.”;

- b) lõikele 5 lisatakse teine lõik:

„Riigireitingud vaadatakse üle vähemalt iga kuue kuu järel.”;

- c) lisatakse järgmine lõige 5a:

„5a. Reitinguagentuur, kes kavatseb muuta või kasutada uut reitinguandmise meetodit, mudelit või peamisi eeldusi, avaldab kavandatud muudatused või uue meetodi oma veebilehel koos üksikasjalike põhjenduste ja kavandatud

muudatuste või uute meetodite mõjuga ja kutsub sidusrühmi üles saatma kommentaare perioodi jooksul, mis ei ole lühem kui üks kuu.

Pärast esimeses lõigus osutatud konsultatsiooniperioodi lõppemist teavitab reitinguagentuur ESMA-t kavandatud muudatustest ja uutest meetoditest.”;

d) lõiget 6 muudetakse järgmiselt:

i) sissejuhatav lause asendatakse järgmisega:

„6. Kui reitingualases tegevuses kasutatud meetodeid, mudeleid või peamisi eeldusi muudetakse vastavalt artikli 22a lõikes 3 osutatud ESMA otsusele, teeb reitinguagentuur järgmist:”;

ii) lisatakse järgmine punkt aa:

„aa) avaldab kohe oma veebisaidil uue meetodi koos selle üksikasjaliku selgitusega;”;

e) lisatakse järgmine lõige 7:

„7. Kui reitinguagentuur saab teadlikuks vigadest oma meetodites või nende kohaldamises, teeb ta kohe järgmist:

a) teavitab oma vigadest ESMA-t ja kõiki negatiivselt mõjutatud üksusi;

b) avaldab kõnealused vead oma veebisaidil;

c) parandab kõnealused vead meetodites ning

d) rakendab lõike 6 punktides a–c osutatud meetmed.”;

11) Lisatakse järgmised artiklid 8a ja 8b:

„Artikkel 8a

Struktureeritud finantsinstrumente käsitlev teave

1. Struktureeritud finantsinstrumendi emitent, algataja ja sponsor, kes on asutatud Euroopa Liidus, avaldab vastavalt lõikele 4 teabe struktureeritud instrumendi krediitkvaliteedi ja individuaalsete alusvarade toimimise kohta, väärtpaberistatud tehingute struktuuri, rahavood ja mis tahes tagatise, mis toetab väärtpaberistatud positsiooni, samuti mis tahes teabe, mida on vaja põhjaliku ja teadliku stressitesti tegemiseks seoses rahavoogude ja aluspositsioone toetava tagatise väärtusega.

2. Kohustus avaldada teavet vastavalt lõikele 1 ei laiene sellise teabe pakkumisele, mis oleks vastuolus kohustusliku sättega teabeallikate konfidentsiaalsuse või isikuandmete töölemise kohta.

3. ESMA töötab välja regulatiivsed tehnilised standardid, et täpsustada järgmist:

a) teave, mille lõikes 1 osutatud isikud avaldavad, et täita lõikest 1 tulenevat kohustust;

- b) kõnealuse teabe ajakohastamise sagedus;
- c) teabe avaldamine standardse avaldamisvormi abil.

ESMA esitab kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile 1. jaanuariks 2013.

Komisjonile delegeeritakse volitused võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid määruse (EL) nr 1095/2010 artiklites 10–14 sätestatud korras.

4. ESMA loob veebilehe struktureeritud finantsinstrumentide kohta teabe avaldamiseks vastavalt lõikele 1.

Artikkel 8b

Struktureeritud finantsinstrumentide topelt krediireitingud

1. Kui emitent või seotud kolmas isik kavatseb taotleda struktureeritud finantsinstrumendile krediireitingu, teeb ta selle ülesandeks vähemalt kahele reitinguagentuurile. Iga reitinguagentuur annab oma sõltumatu krediireitingu.

2. Lõikes 1 osutatud reitinguagentuurid, keda on volitanud emitent või temaga seotud kolmandad isikud, täidavad järgmisi tingimusi:

- a) reitinguagentuurid ei kuulu samasse reitinguagentuuride gruppi;
- b) ükski reitinguagentuuridest ei ole ühegi teise reitinguagentuuri aktsionär või liige;
- c) ühelgi reitinguagentuuril ei ole õigust kasutada hääleõigusi mis tahes teises reitinguagentuuris;
- d) ühelgi reitinguagentuuril ei ole õigust või volitust määrata või kõrvaldada mis tahes teise reitinguagentuuri juhatuse või haldus- või järelevalveorgani liikmeid;
- e) ükski reitinguagentuuri juhatuse või haldus- või järelevalveorgani liige ei ole ühegi teise reitinguagentuuri juhatuse või haldus- või järelevalveorgani liige;
- f) ühelgi reitinguagentuuril ei ole volitust rakendada ega rakenda ta praktikas valitsevat mõju ega teosta kontrolli mis tahes teise reitinguagentuuri üle.”;

12) Artikli 10 lõiked 1 ja 2 asendatakse järgmistega:

„1. Reitinguagentuur avaldab kõik krediireitingud või reitingu väljavaated, samuti kõik otsused krediireitingute andmine lõpetada mittevalikuliselt ja õigeaegselt. Kui krediireitingute andmine otsustatakse lõpetada, esitatakse avaldatavas teabes sellise otsuse põhjused täies ulatuses.

Esimest lõiku kohaldatakse ka krediireitingute suhtes, mida levitatakse ainult tellijatele.

2. Reitinguagentuurid tagavad, et krediidireitinguid ja reitingute väljavaateid esitatakse ja käsitletakse I lisa D jaos sätestatud nõuete kohaselt."

13) Artikli 11 lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Mis tahes registreeritud või sertifitseeritud reitinguagentuur teeb ESMA loodud keskses teabehoidlas kättesaadavaks oma varasemad tegevusandmed, sealhulgas reitingute muutumise sageduse, ning teabe varem antud krediidireitingute ja nende muutuste kohta. Reitinguagentuur esitab kõnealusele teabehoidlale teabe ESMA sätestatud standardvormil. ESMA teeb kõnealuse teabe üldsusele kättesaadavaks ning avaldab kord aastas kokkuvõtte peamiste muutuste kohta.”;

14) Lisatakse järgmine artikkel 11a:

„Artikkel 11a

Euroopa reitinguindeks

1. Mis tahes registreeritud või sertifitseeritud reitinguagentuur esitab krediidireitingut või reitingu väljavaadet andes ESMA-le teabe reitingu kohta, sealhulgas hinnatava instrumendi reitingu ja väljavaate, teabe reitingu tüübi kohta, reitingumeetme tüübi ning avaldamise kuupäeva ja kellaaja. Antud reiting põhineb ühtsel reitinguskaalal, millele on osutatud artikli 21 lõike 4a punktis a.

2. ESMA loob Euroopa reitinguindeksi, mis hõlmab kõiki ESMA-le vastavalt lõikele 1 edastatud krediidireitinguid ning kõigi hinnatud võlainstrumentide agregeeritud indeksi. Indeks ja üksikud krediidireitingud avaldatakse ESMA veebisaidil.”;

15) Artikli 14 lõikes 1 asendatakse sõna „ühenduses” sõnaga „liidus”;

16) Artikli 18 lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. ESMA teatab artiklite 16, 17 või 20 alusel komisjonile, EBA-le, EIOPA-le, pädevatele asutustele ja sektori pädevatele asutustele mis tahes otsusest.”

17) Artikli 19 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. ESMA võtab reitinguagentuuridelt tasu vastavalt käesolevale määrusele ja lõikes 2 osutatud tasusid käsitlevale määrusele. Need tasud katavad täielikult ESMA vajalikud kulutused, mis on seotud reitinguagentuuride registreerimise, sertifitseerimise ja järelevalvega ning kõigi nende kulude hüvitamise, mis pädevatel asutustel võivad tekkida käesoleva määruse alusel ülesannete täitmisel, eelkõige ülesannete delegeerimise tõttu vastavalt artiklile 30.”;

18) Artiklit 21 muudetakse järgmiselt:

a) lõiget 4 muudetakse järgmiselt:

i) sissejuhatav lause asendatakse järgmisega:

ESMA töötab välja regulatiivsed tehnilised standardid, et täpsustada järgmist:

ii) punkt e asendatakse järgmisega:

„e) ESMA poolt pideva järelevalve teostamiseks registreeritud ja sertifitseeritud reitinguagentuuridelt taotletavate perioodiliselt esitatavate reitinguandmete sisu ja vorm.”

iii) pärast punkti e lisatakse järgmised lõigud:

„ESMA esitab kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile 1. jaanuariks 2012.

Komisjonile delegeeritakse volitused võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid määruse (EL) nr 1095/2010 artiklites 10–14 sätestatud korras.”

b) lisatakse järgmine lõige 4a:

„4a. ESMA töötab välja regulatiivsed tehnilised standardid, et täpsustada järgmist:

a) ühtne standardreitinguskaala, mida peavad vastavalt artiklile 11a kasutama registreeritud ja sertifitseeritud reitinguagentuurid, mis põhineb krediidiriski mõõtmise meetristikul ja mitmel reitingukategoorial ning iga reitingukategooria piirväärtusel;

b) ESMA-le vastavalt artikli 11a lõikele 1 reitinguagentuuride esitatud teabe sisu, sealhulgas aruannete struktuur, vorm, meetod ja nende esitamise aeg; ning

c) ESMA poolt pideva järelevalve teostamiseks reitinguagentuuridelt taotletavate perioodiliselt esitatavate nende võetavaid tasusid käsitlevate aruannete sisu ja vorm.

ESMA esitab kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile 1. jaanuariks 2013.

Komisjonile delegeeritakse volitused võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid määruse (EL) nr 1095/2010 artiklites 10–14 sätestatud korras.”;

c) lõikele 5 lisatakse järgmine lõik:

„Kõnealuses aruandes hinnatakse ka turukoondumise taset, suurest koondumisest tulenevaid riske ning mõju finantssektori üldisele stabiilsusele.”;

19) Artiklit 22a muudetakse järgmiselt.

a) artikli pealkiri asendatakse järgmisega:

„Reitinguandmismeetodite kontrollimine”;

b) lisatakse järgmine lõige 3:

„3. ESMA kontrollib ka, et kõik reitinguandmismeetodite kavandatud muudatused, millest on reitinguagentuur teatanud vastavalt artikli 8 lõikele 5a, vastavad artikli 8 lõikes 3 sätestatud kriteeriumidele, nagu on kindlaks määratud artikli 21 lõike 4 punktis d osutatud regulatiivsetes tehnilistes standardites. Reitinguagentuur võib uut reitinguandmise meetodit rakendada üksnes alles pärast seda, kui ESMA on kinnitanud meetodi vastavust artikli 8 lõikele 3.

[ESMA saab esimeses lõigus osutatud volitusi rakendada määruse (EÜ) nr 1060/2009 artikli 21 lõike 4 punktis d osutatud regulatiivsete tehniliste standardite jõustumise kuupäevast.]

Kui ei kehti ükski artikli 21 lõike 4 punktis d osutatud regulatiivne tehniline standard, ei saa ESMA rakendada esimeses lõigus osutatud volitust.”;

20) Artikli 35 järele lisatakse IIIa jaotis:

„IIIa JAOTIS

REITINGUAGENTUURIDE TSIVIILVASTUTUS

Artikkel 35a

Tsiviilvastutus

1. Kui reitinguagentuur on tahtlikult või suure hooletusega sooritanud III lisas loetletud rikkumise, millel on mõju krediidireitingule, millele investor tugines hinnatud instrumendi ostmisel, võib kõnealune investor esitada hagi kõnealuse reitinguagentuuri vastu kõnealusele investorile põhjustatud mis tahes kahjuga seoses.

2. Rikkumisel loetakse olevat mõju krediidireitingule, kui reitinguagentuuri antud krediidireiting erineb reitingust, mis oleks antud, kui reitinguagentuur ei oleks sooritanud kõnealust rikkumist.

3. Reitinguagentuur tegutseb suure hooletusega, kui ta tõsiselt eirab käesoleva määrusega kehtestatud kohustusi.

4. Kui investor tuvastab faktid, millest võib järeldada, et reitinguagentuur on sooritanud III lisas loetletud mis tahes rikkumise, peab reitinguagentuur tõestama, et ta ei ole rikkumist sooritanud või et see rikkumine ei mõjutanud antud krediidireitingut.

5. Lõikes 1 osutatud tsiviilvastutust ei välistata ega piirata ennetavalt lepinguga. Kõik sellise lepingu punktid, mis ennetavalt välistavad või piiravad tsiviilvastutust, loetakse tühiseks ja kehtetuks.”;

21) Artiklit 36a muudetakse järgmiselt.

a) Lõike 2 punktid a–e asendatakse järgmistega:

- „a) III lisa I jao punktides 1–5, 11–15, 19, 20, 23, 26a–26d, 28, 30, 32, 33, 35, 41, 43, 50 ja 51 osutatud rikkumiste puhul on trahvisumma vähemalt 500 000 eurot ning see ei ületa 750 000 eurot;
 - b) III lisa I jao punktides 6–8, 16–18, 21, 22, 24, 25, 27, 29, 31, 34, 37–40, 42, 45–49a, 52 ja 54 osutatud rikkumiste puhul on trahvisumma vähemalt 300 000 eurot ning see ei ületa 450 000 eurot;
 - c) III lisa I jao punktides 9, 10, 26, 26e, 36, 44 ja 53 osutatud rikkumiste puhul on trahvisumma vähemalt 100 000 eurot ning see ei ületa 200 000 eurot;
 - d) III lisa II jao punktides 1, 6, 7 ja 8 ja 9 osutatud rikkumiste puhul on trahvisumma vähemalt 50 000 eurot ning see ei ületa 150 000 eurot;
 - e) III lisa II jao punktides 2, 3a, 3b, 4, 4a ja 5 osutatud rikkumiste puhul on trahvisumma vähemalt 25 000 eurot ning see ei tohi ületada 75 000 eurot;”;
- b) lõike 2 punktid g ja h asendatakse järgmistega:
- „g) III lisa III jao punktides 1–3a ja 11 osutatud rikkumiste puhul on trahvisumma vähemalt 150 000 eurot ning see ei ületa 300 000 eurot;
 - h) III lisa III jao punktides 4, 4a, 4b, 4c, 6, 8, ja 10 osutatud rikkumiste puhul on trahvisumma vähemalt 90 000 eurot ning see ei ületa 200 000 eurot;”;

22) Artikli 38a lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Komisjonile antakse alates 1. juunist 2011 neljaks aastaks volitus võtta vastu artikli 5 lõike 6 kolmandas lõigus, artikli 19 lõikes 2, artikli 23e lõikes 7 ja artiklis 37 osutatud delegeeritud õigusakte. Komisjon koostab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt kuus kuud enne nelja-aastase ajavahemiku lõppu. Volituste delegeerimist uuendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu selle kooskõlas artikliga 38b tagasi võtab.”;

23) Artikli 38b lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Euroopa Parlament või nõukogu võivad artikli 5 lõike 6 kolmandas lõigus, artikli 19 lõikes 2, artikli 23e lõikes 7 ja artiklis 37 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta.”;

24) Artiklit 39 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„Hiljemalt 7. detsembril 2012 hindab komisjon käesoleva määruse kohaldamist, sealhulgas krediidireitingutele tuginemist liidus, määruse mõju krediidireitinguturu koondumisele, määruse mõju kulu ja tulu ning hinnatava üksuse poolt reitinguagentuurile makstud tasude asjakohasust („emitent

maksab" mudel), ja esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule sellekohase aruande”;

b) lisatakse järgmine lõige 4:

‘4. 1. juuliks 2015 hindab komisjon krediidireitingute turu olukorda, eriti piisava valiku olemasolu, et täita artiklites 6b ja 8b sätestatud nõudeid. Läbivaatamise käigus hinnatakse ka artikli 8a kohustuste kohaldamisala laiendamise vajadust, et hõlmata muud finantstooted, sealhulgas tagatud võlakirjad”;

- 25) I lisa muudetakse vastavalt käesoleva määruse I lisale;
- 26) II lisa muudetakse vastavalt käesoleva määruse II lisale;
- 27) III lisa muudetakse vastavalt käesoleva määruse III lisale.

Artikkel 2
Jõustumine

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesoleva määruse artikli 1 punkte 7, 9, 10, 12, 13 ja 25 kohaldatakse siiski 1. juunist 2014 artikli 4 lõike 3 punktis b ja määruse (EÜ) nr 1060/2009 artikli 5 lõike 6 teise lõigu punktis b osutatud selle hindamise eesmärgil, kas kolmanda riigi nõuded on vähemalt sama ranged, kui kõnealuse määruse artiklites 6–12 sätestatud nõuded.

Käesoleva määruse artikli 1 punkti 8 seoses määruse (EÜ) nr 1060/2009 artikli 6a lõike 1 punktiga a kohaldatakse alates [üks aasta pärast käesoleva määruse jõustumist] seoses reitinguagentuuri mis tahes aktsionäri või liikmega, kes 15. novembril 2011 omas 5 % või rohkem kui ühe krediidireitingu kapitalist.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

ILISA

Määruse (EÜ) nr 1060/2009 I lisa muudetakse järgmiselt:

1) B jagu muudetakse järgmiselt:

a) punkt 1 asendatakse järgmisega:

„1. Reitinguagentuur tuvastab ja kõrvaldab või juhib ja avalikustab selgelt ja nähtavalt igasuguse tegeliku või võimaliku huvide konflikti, mis võib mõjutada tema krediidireitingu analüütikute, töötajate ning kõigi teiste selliste füüsiliste isikute analüüse ja otsuseid, kelle teenuseid reitinguagentuur kasutab või kontrollib ja kes on otseselt seotud krediidireitingualase tegevusega, ning krediidireitinguid heakskiitvate isikute analüüse ja otsuseid.”;

b) punkti 3 muudetakse järgmiselt:

i) esimese lõigu sissejuhatav lause asendatakse järgmisega:

„3. Reitinguagentuur ei anna krediidireitingut või selle väljavaadet järgmistel juhtudel või avalikustab olemasoleva krediidireitingu või selle väljavaate korral viivitamatult, kui krediidireitingut või reitingu väljavaadet võib mõjutada järgmine:

ii) pärast punkti a lisatakse järgmine alapunkt aa:

„aa) reitinguagentuuri aktsionär või liige, kes omab otse või kaudselt 10 % või rohkem kas kõnealuse reitinguagentuuri kapitalist või häältest või kes muul viisil saab oluliselt mõjutada reitinguagentuuri äritegevust, omab otse või kaudselt hinnatud üksuse või seotud kolmanda isiku finantsinstrumente, või tal on mis tahes muu otsene või kaudne omanikuhuvi kõnealuses üksuses või isikus, mis ei ole osalus hajutatud investeerimiskavades, sealhulgas niisugustes valitsetud fondides nagu pensionifondid või elukindlustusfondid ning mis ei anna talle võimalust avaldada olulist mõju kava äritegevusele.”;

iii) pärast punkti b lisatakse järgmine punkt ba:

„ba) krediidireiting antakse seoses hinnatava üksuse või seotud kolmanda isikuga, mis otse või kaudselt omab 10 % või rohkem kõnealuse reitinguagentuuri kapitalist või hääleõigustest.”;

iv) pärast punkti c lisatakse järgmine punkt ca:

„ca) aktsionär või liige, kes omab otse või kaudselt 10 % või rohkem kas kõnealuse reitinguagentuuri kapitalist või hääleõigustest või kes muul viisil saab oluliselt mõjutada reitinguagentuuri äritegevust, on hinnatava üksuse või seotud kolmanda isiku haldus- või järelevalvenõukogu liige.”;

v) asendatakse teine lõik järgmisega:

„Reitinguagentuur hindab ka kohe, kas on põhjust antud krediidireiting või reitingu väljavaade ümber hinnata või tühistada.”;

c) lisatakse järgmine punkt 3a:

„3a. Reitinguagentuur tagab, et klientidelt reitingu andmise või kõrvalteenuse osutamise eest nõutud tasud ei ole diskrimineerivad ja põhinevad tegelikel kuludel. Reitingualaste teenuste eest võetavad tasud ei sõltu reitinguagentuuri antud krediidireitingu tasemest või tehtud töö mis tahes muust tulemusest.”;

d) punkti 4 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„4. Ükski reitinguagentuur ega isik, kes omab otse või kaudselt vähemalt 5 % reitinguagentuuri kapitalist või häälteõigustest või saab muul viisil oluliselt mõjutada reitinguagentuuri äritegevust, ei osuta konsultatsiooni- ega nõustamisteenuseid hinnatavale üksusele või seotud kolmandale isikule seoses kõnealuse hinnatava üksuse või seotud kolmanda isiku korporatiivse või õigusstruktuuri, varade, kohustiste või tegevusega.”;

e) punkti 7 muudetakse järgmiselt:

i) punkt a asendatakse järgmisega:

„a) iga krediidireitingu või reitingu väljavaate otsuse puhul krediidireitingu või selle väljavaate määramises osalevate krediidireitingu analüütikute andmed, krediidireitingu või väljavaate heaks kiitnud isikute andmed, teave selle kohta, kas krediidireiting oli tellitud või mitte, ja kuupäev, millal krediidireiting anti;”;

ii) punkt d asendatakse järgmisega:

„d) andmed kehtestatud menetluste ja meetodite kohta, mida reitinguagentuur kasutab krediidireitingu ja reitingu väljavaadete kindlaksmääramisel;”;

iii) punkt e asendatakse järgmisega:

„e) agentuurisisesed andmed ja toimingud, sealhulgas avalikustamata teave ja töödokumendid, mille alusel tehti krediidireitingu või reitingu väljavaate otsus;”.

2) C jagu muudetakse järgmiselt:

a) punkti 2 sissejuhatav lause asendatakse järgmisega:

„2. Ükski punktis 1 osutatud isik ei osale ühegi konkreetse hinnatava ettevõtte krediidireitingu või reitingu väljavaate määramisel ega mõjuta seda mingil viisil, kui sel isikul.”;

b) punkti 3 alapunkt b asendatakse järgmisega:

„b) ei avalda mingisugust teavet reitinguagentuuri praeguste või tulevaste krediidireitingute või reitingu väljavaadete kohta, välja arvatud hinnatavale üksusele või sellega seotud kolmandale isikule;”;

c) punkt 7 asendatakse järgmisega:

„7. Punktis 1 osutatud isik ei asu olulisele juhtivale kohale hinnatava üksuse ega sellega seotud kolmanda isiku juures enne kuue kuu möödumist krediidireitingu või reitingu väljavaate andmisest.”

d) punkt 8 asendatakse järgmisega:

„8. Artikli 7 lõike 4 kohaldamisel:

a) reitinguagentuurid tagavad, et juhtivad krediidireitingu analüütikud ei ole üle nelja aasta seotud krediidireitingualase tegevusega seoses sama hinnatava üksuse või sellega seotud kolmandate isikutega;

b) reitinguagentuurid, keda ei ole volitanud emitent või temaga seotud kolmas isik ja kõik reitinguagentuurid, kes annavad riigireitinguid, tagavad, et:

i) krediidireitingu analüütikud ei ole üle viie aasta seotud krediidireitingualase tegevusega, mis on seotud sama hinnatava üksuse või sellega seotud kolmandate isikutega;

ii) krediidireitinguid heakskiitvad isikud ei ole üle seitsme aasta seotud krediidireitingualase tegevusega, mis on seotud sama hinnatava üksuse või sellega seotud kolmandate isikutega.

Esimese lõigu punktides a ja b osutatud isikud ei ole seotud krediidireitingualase tegevusega seoses neis punktides osutatud hinnatava üksuse või sellega seotud kolmandate isikutega kahe aasta jooksul alates osutatud punktides sätestatud tähtjast.”

3) D jao pealkiri asendatakse järgmisega:

„Krediidireitingu ja reitingu väljavaadete esitamise eeskirjad”.

4) D jao I osa muudetakse järgmiselt:

a) punkt 1 asendatakse järgmisega:

„1. Reitinguagentuur tagab, et krediidireitingus või reitingu väljavaates on selgelt ja nähtavalt märgitud asjaomase krediidireitingualase tegevuse krediidireitingu juhtiva analüütiku nimi ja ametinimetus ning selle isiku nimi ja ametinimetus, kes põhiliselt vastutab krediidireitingu või reitingu väljavaate heakskiitmise eest.”;

b) punkti 2 muudetakse järgmiselt:

i) punkt a asendatakse järgmisega:

- „a) on osutatud kõigile sisulise tähtsusega allikatele (sealhulgas hinnatud üksusele või vajaduse korral seotud kolmandale isikule), mida kasutati krediidireitingu või reitingu väljavaate ettevalmistamisel, koos viitega sellele, kas krediidireiting või reitingu väljavaade on avaldatud hinnatud üksusele või sellega seotud kolmandale isikule ning kas seda on muudetud pärast teatavakstegemist ja enne väljaandmist.”;
- ii) punktid d ja e asendatakse järgmisega:
- „d) on märgitud selgelt ja nähtavalt kuupäev, mil krediidireiting, sealhulgas mis tahes reitingu väljavaade, esimest korda avalikustati ning millal seda viimati ajakohastati,
- e) on esitatud teave selle kohta, kas krediidireiting puudutab hiljuti väljalastud finantsinstrumente ja kas reitinguagentuur annab finantsinstrumendile krediidireitingu esimest korda; ning”;
- iii) lisatakse järgmine punkt f:
- „f) reitingu väljavaate korral esitatakse aeg, mille jooksul prognoositakse krediidireitingu muutumist.”;
- c) lisatakse järgmine punkt 2a:
- „2a. Reitinguagentuur lisab meetodite, mudelite ja peamiste hindamiseelduste avaldamisel nende juurde juhised, milles selgitatakse eeldusi, parameetreid, piirmäärasid ja ebakindlust, mis on seotud krediidireitingu andmise mudelite ja hindamismeetoditega, sealhulgas stressistsenaariumide simulatsioonid, mille on agentuur reitingu andmiseks läbi viinud, krediidireitingut käsitlev teave rahavoo analüüsi kohta, mille ta on läbi viinud või millele ta tugineb, ning vajaduse korral märke krediidireitingu prognoositava muutumise kohta. Need juhised on selged ja kergesti mõistetavad.”;
- d) punkt 3 asendatakse järgmisega:
- „3. Reitinguagentuur teavitab hinnatud üksust tema tööajal tema hindamisest ning vähemalt terve tööpäev enne krediidireitingu või selle väljavaate avaldamist. See teave hõlmab peamisi argumente, millel reiting või väljavaade põhineb, et anda üksusele võimalus juhtida reitinguagentuuri tähelepanu mis tahes faktilistele vigadele.”;
- e) punkti 4 esimene lõik asendatakse järgmisega:
- „4. Krediidireitingute avalikustamisel märgib reitinguagentuur selgelt ja nähtavalt krediidireitingu või selle väljavaate atribuudid ja piirangud. Eriti esitab reitinguagentuur krediidireitingute või nende väljavaadete avalikustamisel selgelt, kas ta peab hinnatava üksuse kohta kättesaadava teabe kvaliteeti piisavaks või mitte ja millises ulatuses on ta kontrollinud hinnatava üksuse või sellega seotud kolmanda isiku esitatud teavet. Kui krediidireiting või selle väljavaade on seotud sellist tüüpi üksuse või finantsinstrumendiga,

mille kohta andmete ajalugu on piiratud, esitab reitinguagentuur selgelt nähtaval kohal kõnealused piirangud.”;

f) punkti 5 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„5. Krediidireitingu või reitingu väljavaate teatamisel selgitab reitinguagentuur oma pressiteates või aruandes peamisi elemente, millel krediidireiting või selle väljavaade põhineb.”;

g) Lisatakse järgmine punkt 6:

„6. Reitinguagentuur avaldab oma veebisaidil jooksvalt teabe kõigi üksuste ja võlainstrumentide kohta, mis on talle esitatud esialgseks läbivaatamiseks või esialgse reitingu saamiseks. Teave avalikustatakse olenemata sellest, kas emitent sõlmib reitinguagentuuriga lepingu lõpliku reitingu saamiseks.”

5) D jao II osa punktid 3 ja 4 jäetakse välja.

6) D jaosse lisatakse järgmine III osa:

„III. Lisakohustused seoses riigireitingutega

1. Kui reitinguagentuur annab riigireitingu või sellega seotud reitingu väljavaate, lisab ta reitingule või selle väljavaatele üksikasjaliku aruande uuringu kohta, milles põhjendab kõiki eeldusi, parameetreid, piiranguid ebaselgust, ning mis tahes muid elemente, mida võeti arvesse reitingu või selle väljavaate määramisel. Kõnealune aruanne on selge ja kergesti mõistetav.

2. Uuringuaruanne, mis esitatakse koos varasema riigireitingu või sellega seotud reitingu väljavaate muutmisega, sisaldab järgmisi elemente:

- a) reitingu muutmise ja kvantitatiivsete eelduste ja nende suhtelise kaalu muutmise üksikasjalik hindamine. Üksikasjalik hindamine peaks hõlmama järgmiste elementide kirjeldust: sissetulek inimese kohta, SKP kasv, eelarvetasakaal, välistasakaal, välisvõlg, majandusarengu indikaator, makseviivituse indikaator ja mis tahes muu arvesse võetav oluline tegur. Seda peaks täiendama iga teguri suhteline kaal;
- b) reitingu muutmise kvalitatiivsete eelduste ja nende suhtelise kaalu muutmise üksikasjalik hindamine;
- c) reitingu muutmisega seotud riskide, piirangute ja ebaselguste üksikasjalik kirjeldus; ning
- d) reitingukomitee selle koosoleku protokollide kokkuvõtte, kus otsustati reitingut muuta.

3. Kui reitinguagentuur annab riigireitingud või nendega seotud reitingu väljavaated, avaldab ta kõnealused reitingud või väljavaated üksnes pärast liidus asuvate kauplemiskohtade sulgemist ja üks tund enne nende avamist. D jao I osa punkt 3 jääb muutmata.”

- 7) E jao I osa muudetakse järgmiselt:
- a) punkt 3 asendatakse järgmisega:
- „3. reitinguagentuuri poliitika seoses krediidireitingute ja muu asjakohase teabe, sealhulgas reitingu väljavaadete, avaldamisega;”;
- b) punkt 6 asendatakse järgmisega:
- „6. mis tahes olulised muudatused tema süsteemides, ressurssides ja menetluses;”.
- 8) E jao II osa punkti 2 esimest lõiku muudetakse järgmiselt:
- a) punkt a asendatakse järgmisega:
- „a) igalt kliendilt individuaalse reitingu või mis tahes kõrvalteenuse eest võetud tasude loetelu;”;
- b) lisatakse järgmine punkt aa:
- „aa) oma hinnapoliitika, sealhulgas tasude struktuur ja hinnakriteeriumid seoses eri varaklasside reitingutega;”.
- 9) E jao III osa muudetakse järgmiselt:
- a) punkt 3 asendatakse järgmisega:
- „3. statistilised andmed tööülesannete jaotuse kohta tema töötajate vahel uute krediidireitingute, krediidireitingute läbivaatamise, meetodika või mudeli hindamise ja kõrgema juhtkonna puhul, ning tööülesannete jaotuse kohta töötajate vahel reitingualases tegevuses seoses eri varaklassidega (ettevõttereitingud, struktureeritud finantsinstrumendid, riigireitingud);”;
- b) punkt 7 asendatakse järgmisega:
- „7. finantsteave reitinguagentuuri sissetuleku kohta, sealhulgas kogukäive, mis on jagatud tasudeks krediidireitingute andmise ja kõrvalteenuste osutamise eest, koos iga elemendi põhjaliku kirjeldusega, sealhulgas käive, mis on tekkinud reitingualaste teenuste klientidele kõrvalteenuste osutamisest, ja reitingutasud vastavalt eri varaklassidele. Teave kogukäibe kohta hõlmab ka geograafilist jagunemist liidus toodetud käibeks ja ülemaailmseks käibeks;”.

II LISA

Määruse (EÜ) 1060/2009 II lisa punktis 1 asendatakse sõna „ühenduses” sõnaga „liidus”.

III LISA

Määruse (EÜ) nr 1060/2009 III lisa muudetakse järgmiselt:

1) I osa muudetakse järgmiselt:

a) punktid 19, 20 ja 21 asendatakse järgmistega:

„19. Reitinguagentuur rikub artikli 6 lõiget 2 koostoimes I lisa B jao punktiga 1, kui ta jätab tuvastamata ja kõrvaldamata või juhtimata ja avalikustamata selgelt või nähtavalt igasuguse tegeliku või võimaliku huvide konflikti, mis võib mõjutada tema krediidireitingu analüütikute, töötajate ning kõigi teiste selliste füüsiliste isikute analüüse või otsuseid, kelle teenuseid reitinguagentuur kasutab või kontrollib ja kes on otseselt seotud krediidireitingute andmisega, või krediidireitinguid ja reitingu väljavaateid heakskiitvate isikute analüüse või otsuseid.

20. Reitinguagentuur rikub artikli 6 lõiget 2 koostoimes I lisa B jao punkti 3 esimese lõiguga, kui ta annab krediidireitingu või reitingu väljavaate kõnealuse punkti esimeses lõigus osutatud mistahes asjaoludel või jättes olemasoleva krediidireitingu korral viivitamata avalikustamata, et krediidireiting või reitingu väljavaade on tõenäoliselt mõjutatud kõnealustest asjaoludest.

21. Reitinguagentuur rikub artikli 6 lõiget 2 koostoimes I lisa B jao punkti 3 teise lõiguga, hindamata koheselt, kas on põhjust antud krediidireiting või reitingu väljavaade ümber hinnata või tühistada.”;

b) lisatakse järgmised uued punktid 26a–26f:

„26a. Reitinguagentuur, kes on sõlminud lepingu emitendi või temaga seotud kolmanda isikuga kõnealusele emitendile krediidireitingu andmiseks, rikub artikli 6b lõiget 1, kui ta annab kõnealusele emitendile reitinguid üle kolme aasta.

26b. Reitinguagentuur, kes on sõlminud lepingu emitendi või temaga seotud kolmanda isikuga emitendi võlainstrumentidele krediidireitingu andmiseks, rikub artikli 6b lõiget 2, kui ta annab krediidireitinguid sama emitendi vähemalt kümnele võlainstrumentile ajavahemiku jooksul, mis ületab 12 kuud, või kui ta annab emitendi võlainstrumentidele krediidireitinguid ajavahemiku jooksul, mis ületab 3 aastat.

26c. Reitinguagentuur, kes on kõrvuti vähemalt ühe reitinguagentuuriga sõlminud lepingu emitendiga, rikub artikli 6b lõiget 3, kui tal on lepinguline suhe emitendiga ajavahemiku jooksul, mis ületab kuus aastat.

26d. Reitinguagentuur, kes on sõlminud lepingu emitendi või temaga seotud kolmanda isikuga emitendile või tema võlainstrumentidele krediidireitingu andmiseks, rikub artikli 6b lõiget 4, kui ta eirab keeldu anda krediidireitinguid emitendile või tema võlainstrumentidele nelja aasta jooksul pärast artikli 6b lõigetes 1–3 osutatud lepingulise suhte maksimumkestuse lõppu.

26e. Reitinguagentuur, kes on sõlminud lepingu emitendi või temaga seotud kolmanda isikuga emitendile või tema võlainstrumentidele krediidireitingu andmiseks, rikub artikli 6b lõiget 6, kui ta ei tee emitendiga või tema seotud kolmanda isikuga lepingulise suhte maksimaalse kestuse lõpus üleandmistoimikut koos vajaliku teabega kättesaadavaks emitendi või temaga seotud kolmanda isikuga lepingu sõlminud alustavale reitinguagentuurile, et anda krediidireitinguid kõnealusele emitendile või tema võlainstrumentidele.

”;

- c) punkt 33 asendatakse järgmisega:

„Reitinguagentuur rikub artikli 7 lõiget 3 koostoimes I lisa C jao punktiga 2, kui ta ei taga, et kõnealuse jao punktis 1 osutatud isik ei osale krediidireitingu või reitingu väljavaate määramisel ega mõjuta seda mingil viisil.”;

- d) punkt 36 asendatakse järgmisega:

„36. Reitinguagentuur rikub artikli 7 lõiget 3 koostoimes I lisa C jao punktiga 7, kui ta ei taga, et kõnealuse jao punktis 1 osutatud isik ei asu olulisele juhtivale kohale hinnatava üksuse ega sellega seotud kolmanda isiku juures enne kuue kuu möödumist krediidireitingu või reitingu väljavaate andmisest.”;

- e) punktid 38, 39 ja 40 asendatakse järgmistega:

„38. Reitinguagentuur rikub artikli 7 lõiget 4 koostoimes I lisa C jao punkti 8 esimese lõigu punkti b alapunktiga i, kui ta ei taga tellimata krediidireitingute andmisel, et krediidireitingu analüütik ei ole üle viie aasta seotud krediidireitingualase tegevusega, mis on seotud sama hinnatava üksuse või sellega seotud kolmandate isikutega.

39. Reitinguagentuur rikub artikli 7 lõiget 4 koostoimes I lisa C jao punkti 8 esimese lõigu punkti b alapunktiga I, kui ta ei taga tellimata krediidireitinguid andes, et krediidireitinguid heakskiitev isik ei ole üle seitsme aasta seotud krediidireitingualase tegevusega, mis on seotud sama hinnatava üksuse või sellega seotud kolmandate isikutega.

40. Reitinguagentuur rikub artikli 7 lõiget 4 koostoimes I lisa C jao punkti 8 teise lõiguga, kui ta ei taga, et, kõnealuse punkti esimese lõigu alapunktides a ja b osutatud isikud ei ole seotud krediidireitingualase tegevusega, mis on seotud hinnatava üksuse või kõnealustes punktides osutatud kolmandate isikutega, kahe aasta jooksul alates nimetatud punktides sätestatud ajavahemiku lõpust.”;

- f) punkt 42 asendatakse järgmisega:

„Reitinguagentuur rikub artikli 8 lõiget 2, kui ta ei võta vastu, rakenda ega jõusta asjakohaseid meetmeid, et tagada tema antavate krediidireitingute või nende väljavaadete põhinemine kogu reitinguagentuurile kättesaadava sellise teabe põhjalikul analüüsil, mis on analüüsimise seisukohalt vastavalt reitingu andmise meetoditele oluline.”;

- g) punkt 46 asendatakse järgmisega:

„Reitinguagentuur rikub artikli 8 lõike 5 esimese lõigu esimest lauset, kui ta jätab oma muud krediidireitingud, mis ei ole riigireitingud, jälgimata ega vaata läbi oma muid krediidireitinguid, mis ei ole riigireitingud, või meetodeid järjepidevalt ja vähemalt kord aastas.”;

- h) lisatakse järgmine punkt 46a:

„46a. Reitinguagentuur rikub artikli 8 lõike 5 teist lõiku 4 koostoimes artikli 8 lõike 5 esimese lõiguga, kui ta ei jälgi oma riigireitinguid ega vaata neid läbi järjepidevalt ja vähemalt iga kuue kuu järel.”;

- i) lisatakse järgmine punkt 49a:

„49a. Reitinguagentuur rikub artikli 8 lõike 7 punkti c koostoimes artikli 8 lõike 6 punktiga c, kui ta ei hinda krediidireitingut ümber vigade olemasolu korral krediidireitingu andmise meetodites või nende rakendamisel, mis on mõjutanud kõnealuse reitingu andmist.”

- 2) II osa muudetakse järgmiselt:

- a) lisatakse järgmised punktid 3a ja 3b:

„3a. Reitinguagentuur rikub artikli 8 lõike 5a teist lõiku, kui ta ei teata ESMA-le reitinguandmise meetodite, mudelite või peamiste eelduste muutmise kavatsusest või kavandatud uutest meetoditest, mudelistest või peamistest eelustest.

3b. Reitinguagentuur rikub artikli 8 lõike 7 punkti a, kui ta ei teata ESMA-le avastatud vigadest oma meetodites või nende kohaldamises.”;

- b) lisatakse järgmine punkt 4a:

„4a. Reitinguagentuur rikub artikli 11a lõiget 1, kui ta ei tee kättesaadavaks vajalikku teavet ega esita kõnealust teavet lõikes 1 osutatud nõutud vormis.”

- 3) III osa muudetakse järgmiselt:

- a) lisatakse järgmine punkt 3a:

„3a. Reitinguagentuur rikub artikli 8 lõiget 5a, kui ta ei avalda oma veebisaidil meetodite, mudelite või peamiste eelduste kavandatud muudatusi ega kavandatud uusi meetodeid, mudeleid või peamisi reitinguandmise eeldusi koos muutmise üksikasjaliku selgituse ja kavandatud muudatuste mõjuga.”;

- b) lisatakse järgmised punktid 4a, 4b ja 4c:

„4a. Reitinguagentuur rikub artikli 8 lõike 6 punkti aa, kui ta kavatseb kasutada uusi meetodeid, avaldamata kohe oma veebisaidil uued meetodid koos nende üksikasjaliku selgitusega.

4b. Reitinguagentuur rikub artikli 8 lõike 7 punkti a, kui ta ei teata asjaomasele hinnatud üksusele avastatud vigadest oma meetodites või nende kohaldamises.

4c. Reitinguagentuur rikub artikli 8 lõike 7 punkti b, kui ta ei avalda oma veebisaidil avastatud vigadest oma meetodites või nende kohaldamises.”;

c) punktid 6 ja 7 asendatakse järgmisega:

„6. Reitinguagentuur rikub artikli 10 lõiget 2 koostoimes I lisa D jao I osa punktide 1 või 2, 2a, punkti 4 esimese lõigu või punktidega 5 või 6, või I lisa D jao II või III osaga, kui ta ei esita kõnealustes sätetes osutatud teavet krediidireitingu või selle väljavaate esitamisel.

7. Reitinguagentuur rikub artikli 10 lõiget 2 koostoimes I lisa D jao I osa punktiga 3, kui ta ei teavita hinnatud üksust tema tööajal ning vähemalt terve tööpäev enne krediidireitingu või reitingu väljavaate avaldamist.”